

3^η ΣΥΝΟΔΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1994

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ

- ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΠΑΣΟΚ
ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ**
- ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ**
- ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΠΑΣΟΚ
ΓΙΑ ΤΟ 1995**
- ΔΕΥΤΕΡΟΛΟΓΙΕΣ**
- ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ-
ΑΠΟΦΑΣΗ Κ.Ε.**

3η ΣΥΝΟΔΟΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

- ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ
ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ
- Α. ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ-ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ, ΟΚΤΩΒΡΗΣ 1994
- Β. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΟ 1995
- ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ
ΚΑΙ ΤΗΡΗΣΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΗΣ Κ.Ε.
ΝΙΚΟΥ ΑΘΑΝΑΣΑΚΗ
- ΔΕΥΤΕΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΜΕΛΟΥΣ ΤΟΥ ΕΚΤΕΛ. ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ Κ.Ε.
ΜΙΛΤΙΑΔΗ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ
- ΔΕΥΤΕΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΗΣ Κ.Ε. ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ
ΑΚΗ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ
- ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ Κ.Ε. ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

ΑΝΔΡΕΑ Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Καλώς ορίσατε. Αυτή η τρίτη μετά το Συνέδριο Σύνοδος της Κεντρικής Επιτροπής γίνεται σε μια ιδιαίτερη συγκυρία και έχει σημαντικά θέματα να συζητήσει. Λίγο καιρό πριν είχαμε τις δημοτικές και τις νομαρχιακές εκλογές. Τα αποτελέσματά τους θα εκτιμηθούν και θα αξιολογηθούν σήμερα.

Πριν από ένα μήνα συμπληρώθηκε ένας χρόνος διακυβέρνησης της χώρας από το ΠΑΣΟΚ, από τις εκλογές του Οκτώβρη του '93. Είναι ο πρώτος χρόνος της νέας τετραετίας που εμπιστεύθηκε ο λαός το ΠΑΣΟΚ με την εντολή του.

Μια εντολή από την οποία δεν πρόκειται να αποστούμε. Αντίθετα κάνοντας στο τέλος της τετραετίας τον απολογισμό μας στον ελληνικό λαό θα καταγράψουμε το έργο μιας ακόμη δημιουργικής περιόδου για τη δημοκρατία και τους θεσμούς, για την ανάπτυξη και την πρόοδο, για τον εκσυγχρονισμό της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας.

Θετικός σίγουρα είναι ο απολογισμός γι' αυτό τον πρώτο χρόνο. Έχουμε να παρουσιάσουμε ένα έργο πολύπλευρο και μπορούμε να αποδείξουμε τη συνέπεια και την επιμονή μας στις προεκλογικές μας εξαγγελίες και τις προγραμματικές μας δηλώσεις.

Αν ανατρέξει κανείς στη διακήρυξη των προγραμματικών μας επιλογών και κατευθύνσεων, που παρουσιάσαμε στο 3ο Εθνικό Συμβούλιο, θα διαπιστώσει εύκολα ότι στο χρόνο που πέρασε αυτοί οι στόχοι και οι πολιτικές μας αναπτύσσονταν συστηματικά και ορισμένες ήδη ολοκληρώνονται.

Μας αρκεί αυτό; Η απάντηση είναι όχι. Συμφωνώ με εκείνους που λένε ότι δεν πρέπει να είμαστε ικανοποιημένοι. Γιατί δεν πρέπει να είμαστε ποτέ ικανοποιημένοι. Γιατί πρέπει να ζητούμε πάντα το καλύτερο. Γιατί δεν πρέπει να επαναπαυόμαστε. Έχουμε δυνατότητες που δεν τις έχουμε εξαντλήσει.

Μπορούν να επισημανθούν ασφαλώς καθυστερήσεις. Να επισημανθούν προβλήματα. Να επανεκτιμηθούν ιεραρχήσεις. Να κριθούν συγκριμένοι τομείς της πολιτικής μας και χαρακτηριστικά της πρακτικής μας. Τίποτε από αυτά όμως δεν αντιμετωπίζεται με εξορκισμούς, με γενικολογίες και μηδενιστική ισοπέδωση.

Πρέπει να συνεχίσουμε να είμαστε οι σκληρότεροι κριτές του έργου μας, στηρίζοντας ταυτόχρονα το θετικό απολογισμό, προωθώντας την πολιτική μας, αναδεικνύοντας το έργο μας, για να διαμορφώσουμε σωστά το σχέδιο των πρωτοβουλιών μας, των μεταρρυθμίσεων, των αλλαγών, των συστηματικών πολιτικών παρεμβάσεων και των αντίστοιχων πρακτικών που να τις αναδεικνύουν.

Η κίνησή μας προς τα εμπρός θα είναι έτσι κίνηση αποφασιστική, συνεκτική, συντεταγμένη. Για το δύσκολο και γεμάτο χρόνο που πέρασε θα αρκούσε να αναφερθεί κανείς μόνο στους μεγάλους σταθμούς του. Την κατάρτιση τον πρώτο μήνα της κυβερνητικής μας θητείας του προϋπολογισμού για την αποτελεσματική εκτέλεση του οποίου, που κανείς ποτέ δεν πίστευε, μπορούμε σήμερα να είμαστε περήφανοι.

Και ας λέει ο κ. Κριστόφερσεν. Το εξάμηνο της Ελληνικής Προεδρίας, η οποία αναγνωρίστηκε από όλους ως ιδιαίτερα επιτυχής, το Συνέδριό μας με την αναγκαία εσωτερική ενασχόληση αλλά και τη νέα ώθηση που έδωσε στο Κίνημά μας, τη μάχη για τη δραχμή που κερδήθηκε παρά τις προβλέψεις, την ομαλή απελευθέρωση της κίνησης των κεφαλαίων και βεβαίως τις μεγάλες αναμετρήσεις των Ευρωεκλογών και των εκλογών για τον Α' και Β' Βαθμό Αυτοδιοίκησης.

Για τις Ευρωεκλογές μιλήσαμε αναλυτικά στην προηγούμενη Σύνοδο. Για τις δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές θα συζητήσουμε σήμερα υποθέτω μετά την εισήγηση που θα ακολουθήσει στη συνέχεια.

Θα ήθελα να επισημάνω όμως μερικά συμπεράσματα που κατά τη γνώμη μου δεν αμφισβητούνται.

1. Οι πολίτες ψήφισαν πολιτική σταθερότητα. Το ΠΑΣΟΚ παραμένει πρώτο κόμμα και με σοβαρή διαφορά από τη Ν.Δ. Μειώνει δε ουσιαστικά τις απώλειες που εμφάνισε στις Ευρωεκλογές.
2. Η ανάκαμψη του ΠΑΣΟΚ συνοδεύεται από εντονότερη συσπείρωση στα μεγάλα ιστορικά ρεύματα, στα μεγάλα κόμματα εξουσίας.
3. Σε αντίθεση με την ψήφο διαμαρτυρίας που εκφράζεται θετικά προς τα μικρά κόμματα, καταγράφηκε και αυτή τη φορά μια εμφανής τάση απόρριψης της πολιτικής, όπως τουλάχιστον σε πρώτη ανάγνωση ερμηνεύεται.

Είναι μια τάση που συναρτάται με την κρίση αξιοπιστίας των πολιτικών και της πολιτικής, της πολιτικής που γνωρίζουμε τα τελευταία χρόνια όχι μόνο στη χώρα μας, αλλά και διεθνώς. Δεν χωρεί όμως στα θέματα αυτά καμία απλούστευση και καμία γενίκευση. Απαιτείται διορατική μελέτη των κοινωνικών τάσεων, των αποχρώσεων που εκφράζει κάθε σύγχρονη κοινωνία.

4. Τα φαινόμενα αποσχιστικών τάσεων, διασπαστικών ψηφοδελτίων και εσωτερικών αντιπαραθέσεων δεν μπορεί να αγνοηθούν και να υποτιμηθούν. Οφείλουμε να ερμηνεύσουμε σωστά αυτά τα φαινόμενα. Να απαντήσουμε στο ερώτημα κατά πόσο σηματοδοτούν, όπως πιστεύουν ορισμένοι, τα όρια μιας ολόκληρης εποχής για τους κομματικούς σχηματισμούς. Να αναλύσουμε σε ποιό βαθμό αποτελούν πραγματικά εκφράσεις των τοπικών κοινωνιών και σε ποιό βαθμό αποτελούν απλώς ανταγωνισμούς προσώπων και μηχανισμών. Πόσο συνιστούν ρεύμα αμφισβήτησης της πολιτικής και πόσο αντιπαραθέσεις για τη νομή της εξουσίας.

Το έργο μας όλο αυτό το διάστημα και οι νικηφόρες εκλογικές αναμετρήσεις, που επιβεβαιώνουν την εμπιστοσύνη του λαού, είναι η δύναμη πάνω στην οποία στηριζόμαστε. Δική μας ευθύνη είναι να αποκαταστήσουμε την τρωθείσα αξιοπιστία του πολιτικού κόσμου, να ξεπεράσουμε το κλίμα που απειλεί σήμερα το σύνολο της πολιτικής.

Δική μας ευθύνη –είναι πάντα ξεκάθαρο– ότι το ΠΑΣΟΚ δεν ήρθε στην κυβέρνηση για τη νομή της εξουσίας κεντρικά ή τοπικά αλλά για να υπηρετήσει τα συμφέροντα του λαού, του έθνους και του ελληνισμού γενικότερα.

Βασική προϋπόθεση γι' αυτά πρώτα απ' όλα είναι να μην διαψευστούν οι ελπίδες του λαού, που στηρίζονται σε ένα δυνατό και σφιχτοδεμένο ΠΑΣΟΚ. Και είμαι βέβαιος ότι τα στελέχη μας, με τους 20 ετών αγώνες και την ευθύνη σήμερα της εντολής του λαού για τη διακυβέρνηση της χώρας, εγγυώνται ότι δεν θα διαψευστούν αυτές οι ελπίδες και η εμπιστοσύνη του λαού.

Πρέπει να συζητήσουμε ταυτόχρονα σοβαρά και τολμηρά για το παρόν και το μέλλον του προοδευτικού κινήματος στη χώρα μας, για την προοδευτική στρατηγική όχι μόνο στο πεδίο των θέσεων, προτάσεων, προγραμμάτων, αλλά και στο πεδίο των πολιτικών πρωτοβουλιών και της καθημερινής πράξης για τις μεγάλες τομές που απαιτεί η ανανέωση και η αναγέννηση της πολιτικής.

Είναι μια μεγάλη πρόκληση για το ΠΑΣΟΚ, που μπορεί να δώσει πρώτο καινοτόμες απαντήσεις, λύσεις και αποφάσεις στην κατεύθυνση που έχουμε από το πρόσφατο Συνέδριό μας.

Μπορούμε πιστεύω σήμερα να προσδιορίσουμε συγκεκριμένα το χρόνο για την πραγματοποίηση της οργανωτικής συνδιάσκεψης, που αποφασίστηκε στο Συνέδριο, για να συζητηθούν και να λυθούν με ριζικό τρόπο θέματα φυσιογνωμίας, δομής και λειτουργίας του ΠΑΣΟΚ, ώστε η ιδεολογική και η πολιτική συμφωνία που όλοι θεωρούμε αυτονόητη στους λό-

γους μας, να ενισχύεται αντί να υποσκάπτεται στην πράξη, να εκφράζεται και να κρίνεται μέσα στο πλαίσιο της ηθικής και συλλογικής αλληλεγγύης μελών και στελεχών σε ένα αξιόπιστο σύστημα αρχών κομματικής συγκρότησης, κανόνων λειτουργίας και ανανεωμένων σχέσεων με τις λαϊκές δυνάμεις. Αυτό το τελευταίο το τονίζω ιδιαίτερα.

Σύμφωνα και με τις εισηγήσεις του Εκτελεστικού Γραφείου η συνδιάσκεψη αυτή μπορεί να γίνει το πρώτο δεκαήμερο του Μαρτίου. Οι εισηγήσεις πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί μέχρι τις γιορτές και η αφετηρία της όλης διαδικασίας αμέσως μετά προτείνω να είναι μια κοινή συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής και της Κοινοβουλευτικής Ομάδας.

Είναι βέβαιο ότι για την επιτυχία του έργου του ΠΑΣΟΚ πρέπει να υπάρχει αρμονία στις αποφάσεις, τη λειτουργία και την έκφραση όλων των οργάνων και όλων των επιπέδων του Κινήματος. Του Εκτελεστικού Γραφείου, της Κεντρικής Επιτροπής, της Κοινοβουλευτικής Ομάδας και βέβαια της κυβέρνησης.

Και όλα αυτά στηριγμένα στις οργανώσεις μας, αφού το ΠΑΣΟΚ δεν είναι κόμμα οργάνων ή κόμμα στελεχών, αλλά λαϊκό κίνημα που στηρίζεται στην οργάνωσή του και στους δεσμούς με την κοινωνία, που κάθε οργάνωση και κάθε μέλος αναπτύσσει στο χώρο του.

Αυτή η ισχυρή μας βάση, με τα στελέχη των τοπικών κοινωνιών που είναι δέκτες των σφυγμών της ζωής της κοινωνίας, είναι αυτή που μπορεί να διασφαλίζει με τη συμμετοχή της και τις προτάσεις της τις σωστές αποφάσεις για τον καθορισμό της πολιτικής του Κινήματός μας.

Είναι κι αυτό ένα από τα κυριότερα μελήματα των καθοδηγητικών οργάνων του Κινήματος. Η ανάπτυξη της οργάνωσης και η στελέχωσή της με αυτά ακριβώς τα κοινωνικά στελέχη, που δεν είναι πάντα οργανωτικά στις τάξεις μας αλλά είναι σίγουρα στον περίγυρό μας.

Το 1995 είναι στον προγραμματισμό μας μια κρίσιμη χρονιά. Είναι χρονιά σημαντικών παρεμβάσεων για την οικονομία και την ανάπτυξη, για την κινητοποίηση ολόκληρου του παραγωγικού μηχανισμού, τη στήριξη της επενδυτικής προσπάθειας και πολιτικής από το δημόσιο τομέα, την κινητοποίηση του ιδιωτικού τομέα της οικονομίας, την επιτάχυνση της εκτέλεσης των μεγάλων έργων, τη μάχη κατά της ανεργίας, την κοινωνική προσαρμία.

Για τις εκσυγχρονιστικές θεσμικές αλλαγές, την ολοκλήρωση της περιφερειακής συγκρότησης που ξεκίνησε με καλούς αιωνούς, με το Β' Βαθμό Αυτοδιοίκησης και τις νομαρχιακές εκλογές.

Σε όλο αυτό το ευρύ πεδίο το κόμμα πρέπει να αναπτύξει τις πρωτοβουλίες του για την παραπέρα επεξεργασία, την εξειδίκευση, την προώ-

θηση και την ανάδειξη αυτών των πολιτικών, με συνεχή διάλογο με τους πολίτες, με την επίτευξη της ευρύτερης δυνατής συμφωνίας στο κοινωνικό επίπεδο.

Υπάρχουν σ' αυτό το πλαίσιο θέματα για τα οποία μπορεί να θεωρηθεί ότι απαιτείται περισσότερη συζήτηση και σχετικές αποφάσεις και στο κεντρικό επίπεδο και στα άλλα. Καλώ όσους θεωρούν ότι υπάρχει αυτή η ανάγκη να καταθέτουν την πρότασή τους αυτή για τα θέματα που τους απασχολούν στο Εκτελεστικό Γραφείο ώστε να μπορούν να οργανωθούν στο πλαίσιο των κομματικών λειτουργιών μας οι αντίστοιχες διαδικασίες.

Θα θεωρούσα δε απαραίτητο, πέρα από την πρόταση για την εξέταση ενός θέματος, να κατατίθεται εφ' όσον υπάρχει η αρχική τουλάχιστον επεξεργασία της εισήγησης που θα απαιτηθεί, ώστε να μπορούμε να μιλήσουμε για συγκεκριμένα πράγματα, για συγκεκριμένες προτάσεις και να μην οδηγούμαστε σε γενικόλογες αντιπαραθέσεις που είναι χωρίς νόημα και χωρίς ουσία.

Επιπλέον, κάθε συγκεκριμένη πρόταση δεν αρκεί να είναι θεμελιωμένη. Πρέπει και να εντάσσεται σε ένα ευρύτερο πλαίσιο οικονομικής, κοινωνικής και θεσμικής πολιτικής. Και βεβαίως να είναι σε συμφωνία με τις προγραμματικές μας δεσμεύσεις.

Πηγαίνοντας προς το '95 έχουμε βεβαίως πάντα ανοιχτό το πλέγμα των εθνικών μας θεμάτων. Είναι γεγονός ότι όλοι θα προτιμούσαμε να μην είχαμε τα προβλήματα αυτά, να μπορούσαμε μέσα σε ένα πιο ήρεμο περιβάλλον, με αδιατάραχτες σταθερές να αναπτύξουμε την πολιτική μας και τις σχέσεις καλής γειτονίας και συνεργασίας που επιθυμούμε να έχουμε με τους γείτονές μας.

Είναι όμως προβλήματα που δεν τα θελήσαμε και δεν τα δημιουργήσαμε. Πέραν δε από τη τουρκική απειλή, που έχει βαθιές ρίζες και μόνιμα χαρακτηριστικά, είμαστε κάθε στιγμή έτοιμοι να προωθήσουμε λύσεις για την απεμπλοκή αυτών των θεμάτων.

Δεν είμαστε όμως έτοιμοι και δεν θα είμαστε ποτέ έτοιμοι να εγκαταλείψουμε ανυπεράσπιστα εθνικά μας συμφέροντα, να αποδεχθούμε δήθεν λύσεις που ζητάνε από εμάς μόνο υποχωρήσεις, να προσυπογράψουμε ανεπίτρεπτους συμβιβασμούς.

Αυτό δεν πρόκειται ούτε εγώ, ούτε το Κίνημά μας, ούτε η κυβέρνηση μας να το κάνει. Πιστεύω δε ότι αυτή η θέση μας γίνεται κατανοητή από όλους, όσο κι αν για θέματα ευαίσθητα όπως αυτά δεν είναι πάντα εύκολη –και το τονίζω αυτό– η συνολική παρουσίαση και η εξήγηση για όλους, πολύ λεπτούς χειρισμούς, που πολύ συχνά γίνονται στην προοπτική στην οποία οι χειρισμοί εντάσσονται.

Το '95 βέβαια έχουμε μπροστά μας και τη διαδικασία εκλογής του Προέδρου της Δημοκρατίας. Όσοι επιδίδονται σε σενάρια, όσοι θεωρούν ότι με αφορμή τη διαδικασία αυτή θα διαλυθεί το πολιτικό σκηνικό, τα κόμματα και το κομματικό σύστημα θα διαψευστούν.

Η κυβέρνηση έλαβε τον Οκτώβρη του '93 εντολή τετραετίας και αυτή την εντολή του ελληνικού λαού έχω ήδη πει ότι θα την εκτελέσουμε με τη στήριξη ολόκληρου του συντεταγμένου ΠΑΣΟΚ, ολόκληρης της μεγάλης δημοκρατικής παράταξης.

Και θα ήθελα εδώ να προσθέσω ότι δεν είναι στις προθέσεις μου και δεν πρόκειται να διεκδικήσω τη θέση του Προέδρου της Δημοκρατίας.

Αν κάτι έχει περάσει ανεπιστρεπτί είναι η εποχή των εξωκομματικών παραγόντων, που επεδίωκαν να υποκτασαστήσουν τα κόμματα στους ρόλους τους και να αναλάβουν αυτοί τους στρατηγικούς πολιτικούς σχεδιασμούς, η εποχή εκείνων που έχουν την ψευδαίσθηση ότι καθοδηγούν ή ερμηνεύουν αυθεντικά τις τάσεις και τις επιθυμίες του ελληνικού λαού.

Ζούμε σε μια εποχή έντονης παρουσίας των μέσων ενημέρωσης. Και τα μέσα ενημέρωσης και στην Ελλάδα και στο εξωτερικό από την ίδια τη φύση τους λειτουργούν με βάση τους ρυθμούς της καθημερινής επικαιρότητας, τις εντυπώσεις της εικόνας, το θέαμα, η αντιπαράθεση, η διαφωνία, η σύγκρουση επιδιώκεται, μεγενθύνεται, κυριαρχεί.

Δε μιλώ όμως για την ευθύνη των μέσων ενημέρωσης. Μιλώ για την ευθύνη των στελεχών μας, γιατί οφείλουμε όλοι να αντιλαμβανόμαστε ότι ο πολιτικός λόγος επιτελεί άλλη λειτουργία. Πρέπει να συνθέτει, να αξιολογεί, να προτείνει υπεύθυνα, χωρίς να υποτάσσεται στις φευγαλέες ανάγκες και το άγχος της στιγμιαίας επικαιρότητας.

Αλλιώς εξυπηρετούνται άλλοι στόχοι, σίγουρα όχι σε όφελος της πολιτικής. Χρειάστηκε πρόσφατα να αναφερθώ στο υπουργικό συμβούλιο, στο ότι δημόσια διαφωνία υπουργού με την κυβερνητική πολιτική ισοδυναμεί με δήλωση παραίτησης, η οποία και θα γίνει αποδεκτή.

Πρόκειται για κάτι αυτονόητο, έναν αυτονόητο κανόνα που δεν θα έπρεπε να έχει χρειαστεί να τον επαναλάβω. Από εκεί και πέρα και σε μια εποχή που αναζητούνται πράγματι νέοι τρόποι λειτουργίας, ο κυρίαρχος κανόνας –και ήθελα να το τονίσω αυτό– για τα στελέχη μας πρέπει να είναι το πόσο βλέπουν ή πόσο οφελούν το Κίνημα όσα λέμε και όσα κάνουμε.

Είμαι δε βέβαιος ότι στη συνείδηση των χιλιάδων μελών μας το ερώτημα αυτό τίθεται κάθε μέρα για κάθε δικό μας λόγο, για κάθε δική μας πράξη. Και η απάντηση δίνεται εύκολα. Ο μέσος πολίτης ξέρει αν αυτό είναι συν ή πλην για το Κίνημα και τον αγώνα μας.

Είναι απολύτως προφανές αν δεν θέλει κανείς να το διαστρεβλώσει, ότι

δεν αναφέρομαι σε κάποιο κανόνα σωπής. Ο κανόνας που επικαλούμαι είναι ο κανόνας της σοβαρότητας και της υπευθυνότητας. Αυτό για όλους μας.

Η φιλοδοξία πρέπει να είναι συμβολή των στελεχών του Κινήματος, να είναι κινητήριος δύναμη. Και χωρίς αυτήν οι στόχοι μας δεν θα επιτευχθούν. Και είμαστε πράγματι φιλόδοξοι. Φιλοδοξούμε να εκπληρώσουμε στο ακέραιο τις υποσχέσεις μας και να δικαιώσουμε την εμπιστοσύνη του λαού, που δεν μας τη δίνει για να ομφαλοσκοπούμε και να περιστρεφόμαστε γύρω από το δικό μας άξονα.

Μας τη δίνει με βάση το έργο που έχουμε ήδη επιτελέσει και το έργο που απαιτεί από όλους μας να επιτελέσουμε. Το ΠΑΣΟΚ έχει εκατοντάδες χιλιάδες μέλη και φίλους. Έχει χιλιάδες στελέχη. Τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής, τα μέλη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας είναι τα στελέχη της πρώτης γραμμής, που έχουν δώσει 20 χρόνια τώρα νικηφόρους αγώνες.

Στελέχη με ελευθερία και αυτονομία σκέψης και έκφρασης. Που είμαι βέβαιος ότι δεν εξουσιοδοτούν κανέναν να μιλάει εξ ονόματός τους.

Ότι δεν αναγνωρίζουν σε κανένα το προνόμιο του προβληματισμού για το μέλλον του Κινήματος. Ότι αισθάνονται προσβολή όταν ορισμένα μέσα ενημέρωσης τους κατατάσσουν σε ομάδες και τους εκχωρούν σε ομάδες.

Για όλους δυνατό ΠΑΣΟΚ είναι το συλλογικό ΠΑΣΟΚ, με τη συντεταγμένη πορεία. Το ΠΑΣΟΚ που συνθέτει τις απόψεις, τους προβληματισμούς και τις προτάσεις όλων των στελεχών και τους μετουσιώνει σε πολιτική για το καλό του τόπου.

Αυτό είναι πιστεύω και σήμερα η απαίτηση των στελεχών και των μελών. Η δική σας απαίτηση. Σε ό,τι με αφορά το έχω ξαναπεί, ως ιδρυτής και Πρόεδρος του Κινήματος αισθάνομαι καθοριστική την ευθύνη για την εγγύηση της πορείας του Κινήματος.

Όλα αυτά τα 20 χρόνια δεν δίστασα ποτέ να αναλάβω την ευθύνη αυτή μαζί με τα όργανα, τις οργανώσεις, τα στελέχη και τη βάση του μεγάλου Κινήματός μας. Κρίνω σκόπιμο να επαναλάβω κάτι που είχα πει και σε προηγούμενη Σύνοδο της Κεντρικής Επιτροπής.

Όσοι έξω από το ΠΑΣΟΚ μιλούν και ασχολούνται πολύ με την παπανδρεϊκή περίοδο έχουν στο μυαλό τους την μεταΠΑΣΟΚική περίοδο. Και θα κλείσω την ομιλία μου αυτή με κάτι που είχα πει στο Συνέδριό μας.

Το ΠΑΣΟΚ δε γεννήθηκε για να αποτελέσει διάπτοντα αστέρα στα δημόσια πράγματα του τόπου. Ούτε χαρίζεται, ούτε κληρονομείται, ούτε τεμαχίζεται σε τιμάρια. Το επαναλαμβάνω και κλείνω μ' αυτό, γιατί για μένα ισχύει απολύτως.

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Α. ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ - ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

ΟΚΤΩΒΡΗΣ 1994

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α. Η ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ

Β. ΚΛΙΜΑ - ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Γ. ΤΑ ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Δ. ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

Ε. Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΣΗΜΕΡΑ

(Εσωκομματική κατάσταση, Απολογισμός, Προοπτική)

A. Η ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ

1. Οι νομαρχιακές και δημοτικές εκλογές αποτελούν **μια ξεχωριστή πολιτική αναμέτρηση τοπικού χαρακτήρα. Η ψήφος των δημοτών είναι η έκφραση μιας σύνθετης επιλογής**, που προσδιορίζεται από πολλά στοιχεία, όπως:

- η πολιτική προτίμηση ή ένταξη,
- οι τοπικές ιδιαιτερότητες,
- η προσωπικότητα του υποψήφιου νομάρχη, δημάρχου ή κοινοτάρχη.
- το πρόγραμμα και η σύνθεση του κάθε ψηφοδελτίου,
- το έργο και η προσφορά του υποψήφιου δημάρχου ή κοινοτάρχη στην τοπική αυτοδιοίκηση.

Σε μια τέτοια πολιτική αντιπαράθεση τα συμπεράσματα και τα μηνύματα έχουν φυσικά πολλούς αποδέκτες και επιδέχονται πολλές προσεγγίσεις.

2. Βασική ιδιαιτερότητα της πρόσφατης αναμέτρησης ήταν ότι το εκλογικό σώμα εκλήθη **για πρώτη φορά να επιλέξει αιρετούς εκπροσώπους για το δεύτερο βαθμό αυτοδιοίκησης.**

3. Το ΠΑΣΟΚ, από την πρώτη στιγμή, στη 2η Σύνοδο της Κ.Ε., είχε προσδιορίσει **το πλαίσιο της πολιτικής αναμέτρησης**, που συνοπτικά ήταν:

- Επιβεβαίωση της κοινωνικής και πολιτικής του πλειοψηφίας. Αποδοχή της θέσης, ότι από τα αποτελέσματα θα εξαχθούν και γενικά πολιτικά συμπεράσματα για την κυβέρνηση και τη δύναμη των πολιτικών κομμάτων.
- ή σταθερότητα που χρειάζεται ο τόπος για να αντιμετωπισθούν κρίσιμα εθνικά θέματα και να διαμορφωθούν οι προϋποθέσεις για την επίτευξη οικονομικών και κοινωνικών στόχων ευρείας αποδοχής στην προοπτική της τετραετίας.
- κρίσιμη **ιδεολογική και πολιτική** μάχη για τους θεσμούς και την ανάπτυξη.
- **αναζήτηση συμμαχιών** σε πολιτικό και κοινωνικό επίπεδο, με βάση προγραμματικές συγκλίσεις. Αρνητική οριοθέτηση **μόνο** με τις συντηρητικές δυνάμεις που εκφράζει η Ν.Δ. Εξειδίκευση της συγκεκριμένης πολιτικής σε τοπικό επίπεδο.
- Πολιτικά ψηφοδέλτια ΝΙΚΗΣ, ευρείας αποδοχής και ΕΝΟΤΗΤΑΣ, αναζήτηση προσώπων μέσα από εσωκομματικές διαδικασίες, που να δια-

θέτουν ευρύτερη αποδοχή (εκλογιμότητα) και ήθος σε συνδυασμό με την ικανότητα για ανταπόκριση στη συγκεκριμένη θέση.

B. ΚΑΙΜΑ - ΔΕΔΟΜΕΝΑ

1. Το γενικό πολιτικό κλίμα ήταν αρνητικό για το ΠΑΣΟΚ. Υπήρχε ο απόηχος του δυσμενούς αποτελέσματος των Ευρωεκλογών. Το ΠΑΣΟΚ γίνεται στόχος σεναρίων αποδιάρθρωσής του. Πολλοί περιμένουν μια νέα ήττα για ν' αποτελέσει την αφετηρία γενικών πολιτικών εξελίξεων. Σχεδόν κανείς δεν απασχολείται με την ουσία και το περιεχόμενο της συγκεκριμένης εκλογικής αναμέτρησης.

- Η Κυβερνητική πολιτική και εικόνα δεν ενισχύουν τους συνδυασμούς και τις υποψηφιότητες του χώρου μας.

Η οικονομική μας πολιτική εξακολουθεί, για αντικειμενικούς λόγους, να είναι «σκληρή».

Σε κάθε περίπτωση και ανεξάρτητα από τις επιπτώσεις στο αποτέλεσμα, το γεγονός ότι τα κυβερνητικά μέτρα αποσυνδέθηκαν από τις εκλογές καταγράφεται στα θετικά της συνολικής πολιτικής μας λειτουργίας.

2. Η οργανωτική μας κατάσταση, η ψυχολογία των μελών μας και η προετοιμασία μας για τις εκλογές δεν ήταν καλή. Αν και είχαμε ιδεολογική υπεροχή στο χώρο της Τ.Α. και ένα τεράστιο θεσμικό έργο, δεν είχαμε ένα σαφώς προσδιορισμένο πρόγραμμα τοπικών πρωτοβουλιών. Οι εσωκομματικές διαδικασίες για την υπόδειξη των υποψηφίων καθυστέρησαν, για λόγους αντικειμενικούς (Συνέδριο - Ευρωεκλογές), κάτω από τις δρομολογημένες, σε τοπικό επίπεδο, καταστάσεις, ο τρόπος υπόδειξης και λήψης των αποφάσεων αμφισβητήθηκε έντονα, αν και οι προτάσεις της βάσης, είναι ελάχιστες. Σ' αυτό συνέβαλε και τόσο ο συνεχιζόμενος πόλεμος χαρακωμάτων μερικών επώνυμων στελεχών μας που θέλουν να θέτουν, κάθε φορά, σε αμφισβήτηση τις επιλογές της ηγεσίας, όσο και το γεγονός ότι συγκεκριμένοι βουλευτές μας προσδιόρισαν την τελική στάση τους σύμφωνα με τις προσωπικές τους επιθυμίες και «συμφέροντα». Τα πρώτα κρούσματα «απειθαρχίας» στον Πειραιά και Περιστέρι σηματοδότησαν και ενθάρρυναν τις διασπαστικές κινήσεις στο χώρο μας.

Έτσι «το φαινόμενο» των διασπαστικών ψηφοδελτίων, χωρίς πρόγραμμα και πολιτικούς στόχους, πήρε διαστάσεις.

3. Η άγνοια του εκλογικού σώματος για την ουσία της μεταρρύθμισης,

όσον αφορά το δεύτερο βαθμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Γ. ΤΑ ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Από τις **πολλές προσεγγίσεις** πλέον αξιόπιστη είναι εκείνη που λαμβάνει υπόψη της:

- το συνολικό αποτέλεσμα σε νομαρχίες, δήμους και κοινότητες. Ας μην ξεχνάμε ότι οι εκλογές έγιναν για τη διαμόρφωση **τοπικών συσχετισμών εξουσίας**,
- **τους τρεις μεγάλους δήμους** (Αθήνα, Θεσσαλονίκη και Πειραιά) που και κατά παράδοση δίνεται η μάχη των εντυπώσεων,
- τους μεγάλους δήμους άνω των 50.000 κατοίκων ή και τους άνω των 20.000 κατοίκων,
- το Λεκανοπέδιο Αττικής.

1. **Σε σύνολο 54 Νομαρχιών:** Το ΠΑΣΟΚ κέρδισε 37, εκ των οποίων 15 μόνο του, η Ν.Δ. 12, εκ των οποίων η 1 σε συνεργασία με την ΠΟΛ.ΑΝ., το ΚΚΕ σε συνεργασία με το ΣΥΝ 1, και διασπαστικά ψηφοδέλτια ΠΑΣΟΚ 4 (Ζάκυνθος, Πέλλα, Ηλεία, Κεφαλλονιά), εκ των οποίων τα δύο (Ηλεία, Κεφαλλονιά) στηρίχθηκαν και από μια ευρύτερη συνεργασία πολιτικών δυνάμεων.

2. **Σε σύνολο 434 δήμων της χώρας:**

- Το ΠΑΣΟΚ κέρδισε από μόνο του 93 και σε συνεργασία κυρίως με τον Συνασπισμό 136. **Σύνολο 219 ή 52%** περίπου.
- Η Ν.Δ. μόνη της 128 και σε συνεργασία κυρίως με την ΠΟΛ. ΑΝ. 26. **Σύνολο 154 ή ποσοστό 35,5%.**
- Το ΚΚΕ 8, ο ΣΥΝ 9 και ΚΚΕ μαζί με ΣΥΝ 1, ή ποσοστό 4,1%.

Τέλος 33 δήμαρχοι ήταν το αποτέλεσμα διάφορων συμμαχιών που δεν μπορούν να πιστωθούν σε στήριξη των κομμάτων και καταγράφονται ως ανεξάρτητοι.

Σύγκριση με τα αποτελέσματα των δημοτικών εκλογών του 1990 δεν μπορεί να γίνει (σε απόλυτους αριθμούς), γιατί τότε το σύνολο των δήμων ήταν 359, εκ των οποίων το ΠΑΣΟΚ κέρδισε 176, η Ν.Δ. 130, ο Ενιαίος Συνασπισμός 44.

3. **Στους δήμους Αθήνας, Θεσσαλονίκης και Πειραιά δίνεται παραδοσιακά, η μάχη των εντυπώσεων.** Να σημειωθεί εδώ ότι:

- Ο συσχετισμός δυνάμεων είναι εντελώς αρνητικός και στους τρεις δή-

μους για το ΠΑΣΟΚ. Στο παρελθόν είχαμε επιτυχίες, με οριακά αποτελέσματα, **μόνο** όταν υπήρχε **στενή και ειλικρινής** συνεργασία (κατά τον πρώτο ή τον δεύτερο γύρο) **όλων των προοδευτικών - αντιδεξιών δυνάμεων**.

- Στα αστικά κέντρα η ψήφος των δυσανεσθημένων, από την κυβερνητική πολιτική, δημοτών εκφράζεται με μεγαλύτερη ένταση, απ' ό τι στις λοιπές περιοχές, προς τους «κυβερνητικούς υποψηφίους».

Μια ειδικότερη προσέγγιση, κατά δήμο προσθέτει:

ΑΘΗΝΑ:

Η υποψηφιότητα του Θ. Πάγκαλου ήταν, στη συγκυρία, η καλύτερη δυνατή. Μια ξεχωριστή πολιτική προσωπικότητα, που τον συνόδεψε ο απόηχος μιας πετυχημένης Ελληνικής Προεδρείας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, με τήρηση αποστάσεων από «δυσάρεστες» κυβερνητικές επιλογές, από τους εκλεκτούς των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης κ.λ.π. Η υποψηφιότητά του δημιούργησε κλίμα ευφορίας σ' ολόκληρη τη χώρα και υιοθετήθηκε με ενθουσιασμό από την οργανωμένη βάση της Α' Αθηνών και που από την πρώτη μέρα συστρατεύθηκε στον εκλογικό του αγώνα. Σ' αυτά πρέπει να προστεθεί και το αναμφισβήτητο γεγονός ότι συγκρότησε ένα ψηφοδέλτιο κύρους και ευρύτερης αποδοχής.

Το αρχικό καλό κλίμα χάλασε και το τελικό αρνητικό αποτέλεσμα διαμορφώθηκε, γιατί:

- Κατά τη διάρκεια του προεκλογικού αγώνα στην Αθήνα το κλίμα, που δημιούργησαν τα Μαζικά Μέσα Επικοινωνίας, κινήθηκε κυρίως σε μια αντικυβερνητική κατεύθυνση.
- Ορισμένες πλευρές της εκλογικής τακτικής του υποψήφιου Δημάρχου δεν ήταν ενδεδειγμένες, με συνέπεια οι προσωπικές επιθέσεις κατά του συνυποψηφίου να επισκιάσουν τον προγραμματικό και πολιτικό στοιχείο του εκλογικού αγώνα.
- Η δύναμη του ψηφοδελτίου και το πρόγραμμα τέθηκαν κάτω από την προσωπικότητα του πρωταγωνιστή.
- **Όλοι οι συνδυασμοί**, καθώς και οι πολιτικές δυνάμεις που τους στήριξαν, **επεδίωξαν με ιδιαίτερη ένταση την ήττα μας** στην Αθήνα, **με συνέπεια ν' αποκλείουν από την αρχή την όποια προοπτική νίκης**.
- Τέλος, σημαντικός αρνητικός παράγοντας υπήρξε και το γεγονός της απουσίας των δικαστικών αντιπροσώπων κατά την ημέρα των εκλογών. Μια κυβερνητική ευθύνη, που επέδρασε σημαντικά στο αποτέλεσμα της πρώτης Κυριακής.

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ:

Η αδυναμία ανάδειξης ανάλογης υποψηφιότητας με την Αθήνα και οι χειρισμοί του όλου θέματος είχαν σαν αποτέλεσμα η τελική επιλογή μας, να παρουσιαστεί ως αποδυναμωμένη. Ο υποψήφιος Δήμαρχος Ν. Ακριτίδης και ο συνδυασμός του, στο λίγο χρόνο που είχαν στη διάθεσή τους, παρ' όλο ότι έδωσαν μια δυναμική εκλογική μάχη, δεν μπόρεσαν να ανατρέψουν την εικόνα του πετυχημένου Δημάρχου που είχε ο υποψήφιος τη Ν.Δ. και που θεωρείται μία καταξιωμένη προσωπικότητα στο χώρο της Τ.Α.

ΠΕΙΡΑΙΑΣ:

Η υποψηφιότητα του Στ. Λογοθέτη ήταν μία δύσκολη επιλογή, είχε και αδυναμίες. Μετά την ανακοίνωσή της, επιχειρήθηκε **ν' αμφισβητηθεί ο ρόλος της κεντρικής καθοδήγησης στην επιλογή του υποψηφίου**, στη βάση των εσωτερικών αντιθέσεων των μελών της δημοτικής αρχής του Στ. Λογοθέτη. Το τελικό θετικό αποτέλεσμα είναι συνάρτηση, πέραν της επιρροής της συνεργασίας ΠΑΣΟΚ-Συνασπισμού:

- της καταξίωσης του (ιδίου του υποψηφίου δημάρχου στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά και
- των προβλημάτων που είχε η Ν.Δ. στον Πειραιά σε συνδυασμό και με την «αδύνατη υποψηφιότητα του εκλεκτού της».

4. Το ΠΑΣΟΚ παρουσιάζεται ειδικά **ενισχυμένο στους μεγάλους δήμους** άνω των 50.000 και 20.000 κατοίκων.

Έτσι:

- σε 32 δήμους άνω των 50.000 έχει κερδίσει τους 24, η Ν.Δ. 6, ο ΣΥΝ 1 και το ΚΚΕ 1. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει εδώ, ότι κέρδισε επιπλέον τους δήμους Λάρισας, Νίκαιας, Ιωαννίνων, Αργινίου, Αλεξανδρούπολης, Κορυδαλλού, Μυτιλήνης και έχασε τους Αιγαλέω, Βύρωνα, Χαλκίδα.
- σε σύνολο 52 δήμων πληθυσμού 20.000 - 50.000 κατοίκων έχει κερδίσει τους 31, η Ν.Δ. 17, ο ΣΥΝ 2 και το ΚΚΕ 2.

5. Σε σύνολο 51 δήμων του **Λεκανοπεδίου Αττικής** (Α' και Β' εκλογική περιφέρεια Αθηνών και Πειραιώς). Το ΠΑΣΟΚ κέρδισε 30, η Ν.Δ. 10, το ΚΚΕ 5, ο ΣΥΝ 3, εκ των οποίων ο 1 σε συνεργασία με το ΠΑΣΟΚ και διάφοροι 3 (Μπραχάμι, Ν. Ερυθραία, Λυκόβρυση).

Το ΠΑΣΟΚ εδώ είχε ιδιαίτερα σημαντικές απώλειες όπως είναι το Αιγάλεω, η Ν. Σμύρνη, η Ν. Ερυθραία, ο Ρέντης, ο Άλιμος, η Πεύκη, το Πέ-

ραμα, η Λυκόβρυση). Ως η πλέον σημαντική επιτυχία θεωρείται η Νίκαια και η Αγ. Βαρβάρα. Στο Λεκανοπέδιο επίσης παρατηρήθηκε σε μεγάλη έκταση το φαινόμενο των διασπαστικών ψηφοδελτίων (Πειραιάς, Περιστερί, Αιγάλεω, Αγ. Βαρβάρα, Αγ. Ανάργυροι, Ν. Λιόσια, Μεταμόρφωση, Πεύκη, Λυκόβρυση, Ερυθραία, Μαρούσι, Χαλάνδρι, Ζωγράφου, Βύρωνας, Υμηττός, Μπραχάμι, Δάφνη, Ελληνικό, Νίκαια, Κορυδαλλός). Μεγάλες ήταν και οι απώλειες του ΚΚΕ με σημαντικότερες της Νίκαιας, Κορυδαλλού, Αγ. Βαρβάρας.

6. Για τις **κοινότητες** δεν υπάρχουν πλήρη απογραφικά στοιχεία. Μια πρώτη προσέγγιση φέρνει το ΠΑΣΟΚ ενισχυμένο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ:

Σε επίπεδο διαμόρφωσης συσχετισμών τοπικής εξουσίας.

- **Το ΠΑΣΟΚ βγήκε ενισχυμένο και εξακολουθεί να είναι η πρώτη δύναμη.** Τα αποτελέσματα θα ήταν πολύ καλύτερα για μας, αν οι επιλογές των υποψηφίων είχαν γίνει νωρίτερα. Ο χρόνος ανακοίνωσης αξιολογείται ως κρίσιμο σημείο του πολιτικού αποτελέσματος, ιδιαίτερα εκεί που είχαν δρομολογηθεί διασπαστικές κινήσεις.
- **Η Ν.Δ. διατήρησε τις δυνάμεις στα επίπεδα του '90.** Είχε «επιτυχίες» εκεί που τα δικά μας προβλήματα ήταν αυξημένα και κέρδισε δήμους που έχουν έντονο πρόβλημα ανεργίας (π.χ. Χαλκίδα, Λαύριο, Ελευσίνα, Αίγιο κ.λ.π.).
- **Το ΚΚΕ είναι ο χαμένος των εκλογών.** Εξέλεξε μόνο 11 δημάρχους, εκ των οποίων 6 στην Αττική. Έχασε παραδοσιακούς δήμους, όπως Νίκαια, Λάρισα, Κορυδαλλός, Αγ. Βαρβάρα και «κράτησε» μερικούς λόγω των δικών μας διασπαστικών κινήσεων. (π.χ. Βύρωνας, Πετρούπολη, Πέραμα, Ελληνικό).
- **Ο Συνασπισμός είναι αμφίβολο αν αύξησε τις δυνάμεις στο χώρο του Τ.Α.** Σίγουρα κέρδισε στη μάχη του με το ΚΚΕ. Εκλέγει 26 δημάρχους έναντι 11 του ΚΚΕ. Να σημειωθεί ότι ο Ενιαίος Συνασπισμός το 1990 είχε κερδίσει 44 δήμους, σε πολύ μικρότερο αριθμό συνόλου δήμων (359 έναντι 434). Η συνεργασία του με το ΠΑΣΟΚ στο επίπεδο των τοπικών συσχετισμών, τον οφέλησε σημαντικά.
- **Η ΠΟΛ. ΑΝ. δεν κατάφερε να καταγράψει δύναμη στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.** Η «ευκαιριακή» και «καιροσκοπική» πολιτική την έβλαψε σημαντικά.

Για πλήρη γνώση παραθέτουμε, ως παράρτημα, βασικούς πίνακες με αναλυτικά στοιχεία.

Δ. ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΕΚΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

1. Νίκη των Θεσμών και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Η διαπίστωση στηρίζεται:

- Στη διενέργεια εκλογών για τον δεύτερο βαθμό αυτοδιοίκησης. Η σκοπιμότητά τους είχε έντονα αμφισβητηθεί όχι μόνο από τις συντηρητικές δυνάμεις, αλλά και από στελέχη του ΠΑΣΟΚ. Είναι ένας από τους λόγους της «άγνοιας» και της «σύγχισης» για την ουσία της μεταρρύθμισης.
- Μεγάλη επικράτηση των συνδυασμών που εκφράζουν μια προοδευτική αντίληψη για το θεσμό και που φυσικά είναι προϋπόθεση για την προοπτική του μεγάλου δημοκρατικού εγχειρήματος για την αποκέντρωση, την ανάπτυξη και τη συμμετοχή. Τώρα προέχει: το ζήτημα του ενιαίου και ολοκληρωμένου σχεδιασμού για την υλοποίηση της μεγάλης κατάκτησης. Το έργο είναι δύσκολο και η ευθύνη ανήκει σ' όλους μας.
- Αυτοδιοικητική ψήφος των πολιτών. Έκφραση εμπιστοσύνης στους πετυχημένους δημάρχους που επικράτησαν με εντυπωσιακά ποσοστά π.χ. Γαλάτσι, Μαρούσι, Χαλάνδρι, Αγ. Παρασκευή, Ν. Λιόσια κ.λ.π. Το κομματικό κριτήριο υποχώρησε μπροστά στο έργο και την προσωπικότητα των υποψήφιων δημάρχων.

2. Αύξηση των ποσοστών αποχής, άκυρου και λευκού, σε σχέση τόσο με τις βουλευτικές του '93 (Β 93) και τις Ευρωεκλογές του '94 (Ε 94), όσο και με τις δημοτικές του 1990. Ιδιαίτερα αυξημένη ήταν η αποχή κατά το δεύτερο γύρο (ξεπέρασε το 31% και έφθασε μέχρι και 49%), που όμως οφείλεται σε ξεχωριστούς λόγους, όπως είναι το γεγονός ότι οι κοινοτάρχες και πολλοί δήμαρχοι εκλέχθηκαν από τον πρώτο γύρο και ως εκ τούτου το ενδιαφέρον πολλών πολιτών ήταν μειωμένο, όσο και από την «πολιτική γραμμή» του ΚΚΕ. Το πραγματικό ποσοστό αποχής ήταν 24, 25% που σημαίνει 2.000.000 ψηφοφόροι, στις Ευρωεκλογές του '94 ήταν 19,6%, στις Βουλευτικές του '93 ήταν 17%. Τα υψηλά ποσοστά αποχής, που εμφανίζει το Υπουργείο Εσωτερικών, οφείλονται στη μη εκκαθάριση των εκλογικών καταλόγων.

Το άκυρο και το λευκό για τον πρώτο γύρο των Νομαρχιακών εκλογών είναι 6,86% των ψηφισάντων ή 448.000, (τον δεύτερο 10,77%) έναντι 3% στις δημοτικές του '90, 1,7% στις Β 93 και 4% στις Ε 94. Η διαφορά ανά-

μεσα στους δύο γύρους οφείλεται και εδώ τόσο στην «πολιτική γραμμή του ΚΚΕ» όσο και στις τοπικές ιδιαιτερότητες των αναμετρήσεων. Αξιολογήσιμα πολιτικά είναι τα ποσοστά της πρώτης Κυριακής. Το φαινόμενο άρνησης της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, είναι ανησυχητικό και **φαίνεται να έχει μια πρωτόγνωρη για τη χώρα μας δυναμική**. Δεν είναι εκδήλωση δυσαρέσκειας μόνο στα πολιτικά μας κόμματα, αφού στη συγκεκριμένη περίπτωση οι πολίτες μπορούσαν να βρουν θετική διέξοδο με αυτοδιοικητικά, ακόμη και με προσωπικά κριτήρια. Στη χώρα μας δεν υπάρχουν «αδιάφοροι» πολίτες. Υπάρχουν «**αμέτοχοι**» για πολλούς λόγους.

Το κυρίως ανησυχητικό όμως είναι ότι «νομιμοποιείται κοινωνικά» ως πολιτική επιλογή η αποχή, το λευκό και το άκυρο, ιδιαίτερα στο χώρο των νέων. Οι συγκεκριμένες εκδηλώσεις, που περιβάλλονται και από ένα «ιδεολογικό υπόβαθρο», αποτελούν αναμφίβολα ένα σήμα κινδύνου για τη συνολική λειτουργία του πολιτικού μας συστήματος. Η εκτίμηση δεν πρέπει να παραμείνει στον προβληματισμό, χρειάζονται άμεσα μέτρα πολιτικής αντιμετώπισης του.

3. Η πολιτική των συνεργασιών. Το ΠΑΣΟΚ πήρε την πρωτοβουλία διαμόρφωσης **πολιτικών και κοινωνικών** συμμαχιών προοδευτικής κατεύθυνσης πάνω σε προγραμματικές συγκλίσεις. Οι συμφωνίες για τα πρόσωπα ήταν υπόθεση των τοπικών κοινωνιών. Η ενωτική μας πολιτική -δικαιωμένη ιστορικά στο χώρο της Τ.Α. - βρήκε ανταπόκριση και από την πλειοψηφία των δυνάμεων του ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ. Η επιλογή **είχε θετικά αποτελέσματα και δίνει προοπτική** τόσο για τον ίδιο τον θεσμό, όσο και γενικότερα. Οριοθέτησε με περισσότερη έμφαση την **προοδευτική και συντηρητική** αντίληψη για τους θεσμούς και υπενθύμισε ότι υπάρχει ένα μεγάλο πλειοψηφικό ρεύμα (κεντροαριστερά) εξουσίας στη χώρα μας. Στον πρώτο γύρο έδωσε αθροιστικά ποσοστά για τα δύο κόμματα που πλησιάζουν εκείνα των βουλευτικών εκλογών του '93 και το δεύτερο έδωσε τη νίκη σε πολλούς Δήμους και Νομαρχίες. Το ΚΚΕ δεν ανταποκρίθηκε σε καμιά μας πρόσκληση.

4. Συγκριτική αξιολόγηση του αποτελέσματος με τις Βουλευτικές του '93 και τις Ευρωεκλογές του '94, δίνει το συμπέρασμα της διατήρησης της σειράς των **πολιτικών και κοινωνικών συσχετισμών που διαμορφώθηκαν στις Βουλευτικές του '93**, φυσικά με αυξομειώσεις. Σε τοπικές εκλογές –με τις γνωστές ιδιαιτερότητες της ψήφου –ακριβής προσδιορισμός των ποσοστών για τη δύναμη των πολιτικών κομμάτων δεν μπο-

ρεί να γίνει. **Γίνεται με αναγωγές** που μπορούν να καταγράψουν τάσεις του εκλογικού σώματος και να προσεγγίσουν τα αποτελέσματα.

Με βάση αυτές τις επιφυλάξεις, η αυξομείωση της κοιμματικής δύναμης προσεγγίζεται (συγκρίνεται) πειστικότερα με αναγωγές **στα αποτελέσματα των νομαρχιακών εκλογών του πρώτου γύρου**. Και τούτο γιατί τα ψηφοδέλτια συγκροτήθηκαν κυρίως με κοιμματικά κριτήρια, το τοπικό κριτήριο της ψήφου αποδυναμώνεται στις ευρύτερες περιφέρειες, χωρίς έργο ήταν οι υποψήφιοι νομάρχες. Φυσικά η αναγωγή γίνεται στους νομούς που τα κόμματα υποστήριζαν διαφορετικό υποψήφιο. Έτσι:

- Μια πρώτη κρίσιμη διαπίστωση είναι ότι **τα ποσοστά των δύο μεγάλων κομμάτων είναι ενισχυμένα** σε σχέση με τις Ευρωεκλογές, αν και δεν παρατηρήθηκε **σε κανένα άνοδος σε αριθμό ψήφων**,
- **η δύναμη του ΠΑΣΟΚ** προσδιορίζεται στο 42-42,5% περίπου, που σημαίνει άνοδο 4,7% σε σχέση με τις Ευρωεκλογές και πτώση 3,6% σε σχέση με τις Βουλευτικές του '93 (αποτελέσματα σε 16 Νομαρχίες).
- **η δύναμη της Ν.Δ.** προσδιορίζεται σε 37% περίπου, που σημαίνει άνοδο 4,3% σε σχέση με τις Ευρωεκλογές του '94 και πτώση 2,3% σε σχέση με τις Βουλευτικές του '93 (αποτελέσματα σε 50 Νομαρχίες).
- **η δύναμη της Πολιτικής Άνοιξης (ΠΟΛ. ΑΝ.)** προσδιορίζεται στο 6,65%, που σημαίνει πτώση 2% σε σχέση με τις Ευρωεκλογές του '94 και άνοδο 1,8 % σε σχέση με τις Βουλευτικές του '93 (αποτελέσματα σε 41 Νομαρχίες),
- **η δύναμη του ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΥ** προσδιορίζεται σε 7,85%, που σημαίνει άνοδο 1,6% σε σχέση με τις Ευρωεκλογές και 5% σε σχέση με τις Βουλευτικές (αποτελέσματα σε 15 Νομαρχίες).
- **η δύναμη του ΚΚΕ** προσδιορίζεται σε 7,4%, που σημαίνει άνοδο 1,1% σε σχέση με τις Ευρωεκλογές και 2,8% σε σχέση με τις Βουλευτικές του '93.
- **στις περιπτώσεις που το ΠΑΣΟΚ συνεργάστηκε με το Συνασπισμό**, τα ποσοστά των υποψηφίων ξεπέρασαν κατά πολύ τα ποσοστά των δύο κομμάτων στις Ευρωεκλογές όχι όμως και στις Βουλευτικές.

Με αυτά τα δεδομένα προκύπτουν τα εξής συμπεράσματα:

- α) **Το ΠΑΣΟΚ παραμένει το πρώτο κόμμα**, με απόσταση ασφαλείας (5-5,5%) από το δεύτερο. Η πρωτοβουλία των κινήσεων εξακολουθεί ν' ανήκει σε μας, αφού ακυρώθηκαν και οι συντονισμένες τακτικές φθοράς που είχαν δρομολογηθεί από τα αποτελέσματα των Ευρωεκλογών. **Είναι μια καλή αφετηρία για σχεδιασμό και πολιτικές πρωτο-**

βουλίες σε ορίζοντα εξάντλησης της τετραετίας.

β) **Η Ν.Δ., παρά τα εσωτερικά της προβλήματα, παρουσιάζει μια βελτίωση σε σχέση με τις Ευρωεκλογές.** Τα κέρδη της προέρχονται από τη διάλυση της ΔΗΑΝΑ και είναι κυρίως σε βάρος της Πολιτικής Άνοιξης. **Διαμορφώνονται όροι συνοχής και συσπείρωσης της βάσης.**

γ) **Η Πολιτική Άνοιξη έχασε τη μάχη αυτών των εκλογών.** Υπάρχει τάση επαναπατρισμού των οπαδών της στη Ν.Δ. χωρίς ν' αγνοείται και η λάθος τακτική της ηγεσίας της σε κυρίαρχες επιλογές.

δ) **Ο Συνασπισμός αποκομίζει κέρδη από τις εκλογές.** Σίγουρα έχει κερδίσει τις εντυπώσεις. Είναι φανερό ότι «εισέπραξε» την ψήφο των μικρών κομμάτων που δεν είχαν δυνατότητα συμμετοχής σε τοπικές εκλογές με αυτόνομους συνδυασμούς, καθώς και την ψήφο διαμαρτυρίας πολιτών. Μια πρώτη προσέγγιση δείχνει ότι συγκρατεί τις δυνάμεις που προσδιόρισαν τα αποτελέσματα των Ευρωεκλογών.

ε) **Το ΚΚΕ με την επιλογή της περιχαράκωσης και των ίσων αποστάσεων, ουσιαστικά παρέμεινε στα ποσοστά του, αν και η ηγεσία του ομιλεί για νίκη.** Η εμφανιζόμενη μικρή άνοδος σε ποσοστά οφείλεται στην ευρύτερη επιρροή που έχουν ορισμένα στελέχη του στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, λόγω των μακροχρόνιων αγώνων και παρουσίας τους, και όχι στην αντιπαράθεση με την Κυβερνητική Πολιτική. Είναι θετικό το ότι η «γραμμή» της ηγεσίας για λευκό και άκυρο δεν βρήκε την αναμενόμενη ανταπόκριση στη βάση.

Τα γενικά πολιτικά συμπεράσματα συμπληρώνονται με τη διαπίστωση ότι ο συσχετισμός δυνάμεων παραμένει αμετάβλητος στην πολιτική μας ζωή. Η διαπίστωση δεν σημαίνει ότι το ΠΑΣΟΚ δεν πρέπει με σταθερότητα και ειλικρίνεια **να αναζητά μια ευρύτερη κοινωνική αποδοχή και πολιτικές συμφωνίες στη διαμόρφωση ενός κεντροαριστερού ρεύματος με μόνιμα χαρακτηριστικά.**

5. Τα «διπλά» ή «διασπαστικά» ψηφοδέλτια προέρχονται αποκλειστικά από το χώρο των δύο μεγάλων κομμάτων και εμφανίζουν το ίδιο ποσοστό 17% σε δήμους με ιδιαίτερη έμφαση στο Λεκανοπέδιο Αττικής. Σε απόλυτους αριθμούς για το ΠΑΣΟΚ είναι 5 νομαρχίες και 74 δήμοι, εκ των οποίων 25 στο Λεκανοπέδιο και για τη Ν.Δ. 75, εκ των οποίων 25 στο Λεκανοπέδιο.

Η έντονη παρουσία τους έχει ως βασικό αίτιο την κρίση του πολιτικού συστήματος και τη γενικευμένη τάση αμφισβήτησης των επιλογών των κομματικών ηγεσιών. Για το χώρο μας γίνεται εκτενέστερη ανάλυση στο ειδικό κεφάλαιο της Εισήγησης.

Πάντως τα διασπαστικά ψηφοδέλτια –αν και έτυχαν της ενίσχυσης και

των Μαζικών Μέσων Επικοινωνίας –δεν έτυχαν της λαϊκής επιδοκίμασας. Σίγουρα όμως αποτέλεσαν, **σε αρκετές περιπτώσεις**, τον καθοριστικό παράγοντα στη **διαμόρφωση του τελικού αποτελέσματος**.

6. Τέλος, με έμφαση πρέπει να σημειώσουμε το αρνητικό δεδομένο της **πολύ μικρής συμμετοχής των γυναικών**, τόσο σε επίπεδο υποψηφίων νομαρχών, όσο και δημάρχων. Τελικά εξελέγησαν 1 μόνο νομάρχης (Χανιά) και 8 Δήμαρχοι, από τους οποίους 6 ΠΑΣΟΚ - ΣΥΝ., 2 Ν.Δ. και 2 Ανεξάρτητες.

Ε. Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ ΣΤΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Ε1. Τα χαρακτηριστικά κινητοποίησης της Οργάνωσης

1. Η συντριπτική πλειοψηφία των Νομαρχιακών οργανώσεων λειτούργησε με αίσθημα ευθύνης και το αποτέλεσμα ήταν να συγκροτηθούν ψηφοδέλτια ΝΙΚΗΣ. Ορισμένες νομαρχιακές οργανώσεις κατά παρέκκλιση διοργάνωσαν δημοψηφίσματα για να δημιουργήσουν τετελεσμένα σχετικά με την **αρμοδιότητα**. Να μετατρέψουν δηλαδή το δικαίωμα της **πρότασης** σε δικαίωμα **απόφασης**. Τα προβλήματα που προέκυψαν είναι βέβαιο, ότι προβληματίσαν τις Ν.Ε. αυτών των οργανώσεων για το εγχείρημα.

Στα πλαίσια της συνεργασίας ΠΑΣΟΚ - ΣΥΝ, η νομαρχιακή οργάνωση της Πρέβεζας μετέτρεψε πραξικοπηματικά το δικαίωμα **πρότασης** σε δικαίωμα **απόφασης**. Αρνήθηκαν να υλοποιήσουν και υπονόμευσαν την πολιτική του ΠΑΣΟΚ, την ομόφωνη απόφαση του Ε.Γ. για συνεργασία ΠΑΣΟΚ - ΣΥΝ.

2. Τα διπλά ψηφοδέλτια, πέντε σε Νομαρχίες και 74 σε Δήμους, –για τις Κοινότητες δεν υπάρχουν στοιχεία– αναδεικνύουν για άλλη μια φορά το έντονο πρόβλημα της πολιτικής λειτουργίας και συνοχής του Κινήματος. Να σημειωθεί και εδώ, ότι οι περισσότερες –αν όχι όλες– διασπαστικές εμφανίσεις είχαν δρομολογηθεί από καιρό και δεν είναι το αποτέλεσμα κάποιων κακών επιλογών των αρμοδίων Οργάνων, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν υπήρξαν τέτοιες.

Αρνητικά και έξω από τις αρχές του ΠΑΣΟΚ χαρακτηριστικά εκλογικής συμπεριφοράς, εντοπίζονται σε:

- Άκρατες προσωπικές φιλοδοξίες για την κατάληψη αξιωμάτων.
- Απροθυμία συμμετοχής στελεχών και μελών μας σε συλλογικές διαδι-

κασίες και αγώνες, ιδιαίτερα εκεί που δεν συμφωνούσαν με τις τελικές επιλογές. Εδώ υπάρχει και η «δικαιολογία» ότι εκατοντάδες στελέχη μας ήταν οι ίδιοι υποψήφιοι, με συνέπεια την αποδυνάμωση της συλλογικής κομματικής παρουσίας.

- Προσωπικές πολιτικές και συσπειρώσεις σε πολλές οργανώσεις (τοπικές και νομαρχιακές). Οι προσωπικές αντιθέσεις, εκεί που υπήρξαν διπλά ψηφοδέλτια, έχουν πάρει τη μορφή της «αλληλοεξόντωσης». Είναι το σημαντικότερο, σήμερα, πρόβλημά μας, αφού αναιρεί τη φυσιογνωμία του κόμματος.
- Υπήρξαν και επώνυμα στελέχη, με κρατικές αρμοδιότητες, συγκεκριμένοι βουλευτές, μέλη Κ.Ε., που όχι μόνο δεν υπερασπίστηκαν, αλλά και αμφισβήτησαν την κομματική συλλογικότητα.
- Αποκοπή της οργάνωσης από τον κοινωνικό της χώρο.
- Υποβαθμισμένη παρουσία της νεολαίας.
- Ως προς τις επιλογές της Κεντρικής Επιτροπής Δημοτικών Εκλογών και του Ε.Γ. υπήρξαν και ατυχείς εκτιμήσεις. Είναι ελάχιστες σε σχέση με τις επιτυχίες. Υπήρξε πολύ δουλειά και αναλυτική αξιολόγηση.

3. Υπάρχει αναλυτικός απολογισμός, που τεκμηριώνει και τις εκτιμήσεις, από τους Τομείς Οργανωτικής Πολιτικής και Αυτοδιοίκησης.

Ε2. Συμπεράσματα

1. Από τις πρακτικές αυτές υπονομεύτηκαν οι επιλογές του ΠΑΣΟΚ στις νομαρχίες Πρέβεζας, Λευκάδας, Ζακύνθου, Κεφαλονιάς, Ηλείας και Γρεβενών. Αποδυναμώθηκαν, χωρίς όμως συνέπειες, οι επιλογές στην Ημαθία και τη Βοιωτία.
2. Οι οργανώσεις του Κόμματος σε ορισμένους νομούς έχουν χάσει τα πολιτικά χαρακτηριστικά τους. Από κόμμα ιδεών, κριτικής και κοινωνικού ριζοσπαστισμού, υποχώρησαν στη λογική της άσκησης και της νομής εξουσίας, με δύναμη όχι τις ιδέες και το πρόγραμμα, αλλά του χειρισμού των υποθέσεων.
3. Στελέχη του Κόμματος σε ορισμένες περιφέρειες και νομούς της χώρας αδρανοποιήθηκαν. Δεν οργανώνουν πολιτικά γεγονότα, δεν παίρνουν πρωτοβουλίες για τα μεγάλα θέματα που απασχολούν τον τόπο τους. Περιορίζονται στην απλή διαχείριση θεμάτων και στη συντήρηση

της σχετικής πελατειακής σχέσης.

4. Η Κεντρική Επιτροπή Δεοντολογίας και Τήρησης του Καταστατικού ανέστειλε την ιδιότητα μέλους σε όσους ηγήθηκαν ή συμμετείχαν σε διασπαστικούς συνδυασμούς. Θα εισηγηθεί σχετική πρόταση στην Κ.Ε.

5. Η διαμόρφωση νέων πολιτικών και οργανωτικών όρων ανασυγκροτήσης του Κινήματος δεν επιδέχεται άλλη καθυστέρηση. Χρειαζόμαστε ΤΩΡΑ ένα πολιτικό σχέδιο προτεραιοτήτων του ΠΑΣΟΚ ως κόμματος. Για το Ε.Γ., για την Κ.Ε., για τις Ν.Ε. Για την ανασυγκρότηση και τη λειτουργία του ΠΑΣΟΚ. Χρειαζόμαστε το περίγραμμα προτεραιοτήτων ενός σχεδίου μεταρρυθμίσεων για τη χώρα. Ο Κυβερνητικός λόγος χρειάζεται φυσιογνωμία και διακριτές πολιτικές.

Χρειαζόμαστε πρωτοβουλίες και όχι μόνο χειρισμούς σε μεγάλα εθνικά, οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα της χώρας.

Δεν αρκεί να λέμε ότι η δημοκρατική πλειοψηφία είναι η λύση.
Πρέπει και να το αποδείξουμε.

ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Β. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΟ 1995

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1.- 1.3. ΕΜΜΟΝΗ ΣΤΙΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΜΑΣ ΕΠΙΛΟΓΕΣ

2. ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΜΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ ΜΑΣ

3. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΟ 1995

ΣΧΕΔΙΟ ΕΙΣΗΓΗΣΗΣ

**1995: Δεύτερο έτος της δημοκρατικής τετραετίας
Νέες προκλήσεις, νέοι προσανατολισμοί και πολι-
τικές - νέες επιτυχίες.**

1.1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η 3η Σύνοδος της Κ.Ε. συμπίπτει με την ολοκλήρωση της πρώτης χρονιάς της νέας κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ.

Χρόνος που χαρακτηρίστηκε:

α. Στο κομματικό πεδίο από:

- τις 3 εκλογικές αναμετρήσεις
- και την πραγματοποίηση του 3ου Συνεδρίου

β. Στο κυβερνητικό επίπεδο από:

- την επανατοποθέτηση των εθνικών μας θεμάτων, ώστε να ανατραπεί η αδιέξοδη πορεία του παρελθόντος και να δημιουργηθούν ευνοϊκότεροι όροι εξέλιξής τους, με βάση την εθνική στρατηγική που χαράξαμε
- την Προεδρία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τη θετική κατάληξη της
- την επαναδιαπραγμάτευση των προτεραιοτήτων του 2ου Κ.Π.Σ. και την έναρξη υλοποίησής τους στο Περιφερειακό και Νομαρχιακό σκέλος
- την προώθηση σύγχρονων προοδευτικών πολιτικών στη Δημόσια Διοίκηση, τη δικαιοσύνη, την αυτοδιοίκηση Α' και Β' Βαθμού και στα δημόσια έργα
- τη διαμόρφωση θετικών προϋποθέσεων (σταθερή οικονομική πολιτική, μάχη δραχμής, επιτυχής υλοποίηση προϋπολογισμού '94 χωρίς αποκλίσεις, κ.ά.), για να έρθει η οικονομία στο δρόμο της ανάπτυξης, μέσα σε κλίμα υπευθυνότητας, πολιτικής σταθερότητας και προοπτικής.

Επρόκειτο για μια περίοδο δύσκολη - με ασυνήθιστα πολλαπλές υποχρεώσεις και ευθύνες - περίοδο όμως γόνιμη και δημιουργική που:

- επανακαθόρισε θετικά την τροχιά των εθνικών, οικονομικών και θε-

σμικών θεμάτων

- δημιούργησε ευνοϊκούς όρους σταθερής πορείας και αποτελεσματικής υλοποίησης της εθνικής στρατηγικής, που ενέκρινε ο ελληνικός λαός ως στέρεη βάση της νέας κοινωνικής πορείας προς το 2000
- επικύρωσε την υπεροχή της πολιτικής στρατηγικής του ΠΑΣΟΚ με διαφορά 5-6 μονάδων έναντι της Ν.Δ., ένα χρόνο μετά τις εθνικές εκλογές και ανανέωσε την αγωνιστική συμπίεση του λαού με το ΠΑΣΟΚ.

1.2. Οι εκλογικές αναμετρήσεις της περιόδου 1993-'94, στα βασικά τους πολιτικά μηνύματα διαμόρφωσαν θετικούς όρους:

- α. για τη **θεσμική μεταρρύθμιση που χρειάζεται η χώρα, ώστε να ξεπεραστούν τα φαινόμενα κρίσης, συντηρητισμού και συγκεντρωτισμού, που αποδυναμώνουν τους θεσμούς αντιπροσώπευσης.**
- β. Για τη διαμόρφωση περιβάλλοντος πολιτικής σταθερότητας που θα ευνοήσει σημαντικά να υλοποιηθούν οι πολιτικές και προγραμματικές δεσμεύσεις του Κινήματος.
- γ. Για την ανασύνταξη της κυβέρνησης στους ρυθμούς, το σφυγμό και τις προτεραιότητες εφαρμογής της στρατηγικής μας.
- δ. Για τη μετεξέλιξη και αναγέννηση του ΠΑΣΟΚ σε σύγχρονο δημοκρατικό θεσμό της κοινωνίας. Να γίνει επιτελικός, προγραμματικός, πολιτικός πόλος ανάμεσα στην κυβέρνηση και την κοινωνία. Να επιβεβαιώσουμε τη δυνατότητα του ΠΑΣΟΚ να μετασχηματίζει τις επιμέρους κοινωνικές ανάγκες, σε σύγχρονες ολοκληρωμένες πολιτικές με προοδευτικό χαρακτήρα και περιεχόμενο.

Είναι εμφανές πλέον ότι η κοινωνική πλειοψηφία με σαφήνεια κατέγραψε τον προοδευτικό - πολιτικό προσανατολισμό της, υποστήριξε την πολιτική των θεσμικών μεταρρυθμίσεων και τροφοδότησε με δύναμη το ΠΑΣΟΚ, για την έξοδο από την κρίση του συντηρητισμού.

1.3. Έτσι το ΠΑΣΟΚ σήμερα, ένα χρόνο μετά τον Οκτώβρη του '93, και τη νέα λαϊκή νίκη τον Οκτώβρη του '94, **εμμένει στις στρατηγικές του επιλογές.** Είναι ανάγκη να αξιοποιήσουμε τα θετικά αποτελέσματα, που διαμορφώθηκαν το '94 και να προχωρήσουμε υπεύθυνα και αποφασιστικά, με μεγαλύτερη επιτυχία στους στόχους του '95, δεύτερη

χρονιά της νέας δημοκρατικής τετραετίας. Γιατί πιστεύουμε ότι, η πολιτική μας στρατηγική μπορεί να ανοίξει νέους ορίζοντες για την αναγέννηση της κοινωνίας και του Ελληνισμού. Γνωρίζουμε ότι ο δρόμος αυτός έχει και ρήξεις και κόστος και απώλειες. Όμως είμαστε σίγουροι, ότι στο τέλος της τετραετίας βρίσκεται και η επιτυχία και η δικαίωση.

Οφείλουμε να αναλύσουμε και να αξιοποιήσουμε τα κριτικά μηνύματα του εκλογικού σώματος –όπως αυτά εκφράστηκαν, είτε με την αποχή ή το λευκό ή το άκυρο στις εκλογικές αναμετρήσεις. Είμαστε βέβαιοι, ότι αυτά δεν αφορούν τις βασικές μας στρατηγικές επιλογές. Είναι το ρεύμα απόρριψης της πολιτικής που ζούμε τα τελευταία χρόνια και διεθνώς, όπως επίσης κριτική για τις καθυστερήσεις, τις ταλαντεύσεις ή τις πρακτικές που αναιρούν την υπεύθυνη κυβερνητική εικόνα και δημιουργούν αμφιβολίες για τη σταθερή συνέχεια.

Το 1994 χαρακτηρίστηκε από την προσπάθεια απάντησης της κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ, στα άμεσα και καυτά προβλήματα που κληροδότησαν τόσο οι διεθνείς και εσωτερικές υποχρεώσεις της χώρας, όσο και η συντηρητική - νεοφιλελεύθερη πολιτική της Ν.Δ. Το 1995 για το ΠΑΣΟΚ είναι ο χρόνος των μεγάλων πολιτικών, που θα σηματοδοτούν τη νέα κοινωνική πορεία εθνικής αναγέννησης σε περιβάλλον πολιτικής σταθερότητας, για την ολοκλήρωση των προγραμματικών μας δεσμεύσεων.

Γι' αυτό:

Η εξυγίανση και η ανάπτυξη της οικονομίας, μαζί με τη δικαιότερη κατανομή του εισοδήματος. Η δημιουργία αναπτυξιακής υποδομής μέσα από το 2ο Κ.Π.Σ. Η υποστήριξη των νέων θεσμών αποκέντρωσης ως μέσο κινητοποίησης για την ανασύνταξη του παραγωγικού και κοινωνικού δυναμικού της χώρας στο κέντρο και την περιφέρεια και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Η ανάπτυξη ενός προηγμένου δικτύου υγείας, πρόνοιας και ασφάλισης. Η προστασία του περιβάλλοντος και η διασφάλιση των όρων λειτουργίας του κράτους δικαίου. **Όλα αυτά είναι οι άμεσες προτεραιότητες της πολιτικής μας, αλλά και οι ζωτικές ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας για το '95.**

2. ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ - ΟΙ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΙ ΜΑΣ

2.1. Η υπερψήφιση των συνδυασμών με προοδευτικό χαρακτήρα, σηματοδότησε όχι μόνο την ορθότητα της στρατηγικής που ενέκρινε η Κ.Ε., μετά από πρόταση του Προέδρου και του Ε.Γ., αλλά κατέ-

γραψε θετικά δύο δεδομένα που στις εργασίες του 3ου Συνεδρίου αναλυτικά συζητήσαμε:

- α.** Ότι οι συνεργασίες στο πολιτικό επίπεδο, για να έχουν αξιοπιστία και επιτυχία, οφείλουν να σηματοδοτούν πολιτικές απαντήσεις. Να ανταποκρίνονται σε πραγματικά κοινωνικά προβλήματα και ανάγκες και όχι σε θολά σχήματα που υποκρύπτουν «ασαφείς» και επικίνδυνες εξελίξεις για το κοινωνικό σώμα.
- β.** Ότι οι πολίτες σήμερα επιλέγουν ή απορρίπτουν συνδυασμούς και προτάσεις με κριτήριο και το περιεχόμενο της πολιτικής που επαγγέλλονται, αλλά και το στοιχείο της ικανότητας των προσώπων να συμβάλουν στην υποστήριξη και ανάδειξη των προγραμματικών και πολιτικών δεσμεύσεων.

Το ευνοϊκό περιβάλλον που διαμορφώθηκε στη χρονιά που φεύγει, δεν επιτρέπεται να μας αποτρέψει να διαπιστώσουμε και να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα που αναδείχθηκαν.

Προβλήματα που σχετίζονται με τις πολιτικές προοπτικές της ελληνικής κοινωνίας, με την κυβερνητική εικόνα και την αποτελεσματική παρουσία του κυβερνητικού έργου, καθώς και την πολιτική λειτουργία και δράση του ίδιου του ΠΑΣΟΚ.

2.2. Γι' αυτό είναι κρίσιμο και αναγκαίο σήμερα να επιβεβαιώσουμε **δύο βασικές πολιτικές θέσεις**, ως κρίσιμα εργαλεία για τη θετική κατάληξη των στόχων μας.

- A.** Ότι η στρατηγική μας για την οικονομική πολιτική και την κοινωνική ανασυγκρότηση της χώρας, είναι μονόδρομος για τη χώρα.
Οι συντηρητικές - νεοφιλελεύθερες πολιτικές και πρακτικές, και στις πιο μετριοπαθείς εκδοχές τους, μόνο ανακύκλωση προβλημάτων και αδιεξόδων έχουν να προσφέρουν, όπως καθαρά απέδειξε η 3ετία '90-'93.
- B.** Ότι σε ορισμένες περιπτώσεις η καθυστέρηση ή και αναποτελεσματικότητα της κυβερνητικής πολιτικής μας, σε ορισμένες της όψεις, αποκαλύπτει και τα όρια του συντηρητισμού στις δομές του πολιτικού μας συστήματος:

- Κρίση των θεσμών αντιπροσώπευσης.
- Ένταση του κλίματος αναξιπιστίας της πολιτικής και κοινωνικής ζωής της χώρας.

- Υποκατάσταση της πολιτικής από το θέαμα και τον εντυπωσιασμό.
 - Γραφειοκρατική ακαμψία του παραδοσιακού κράτους.
 - Επικράτηση προσωπικών στρατηγικών,
- που είναι χαρακτηριστικές όψεις του συντηρητισμού, και της παθογένειας που αναπαράγει.

- 2.3.** Το πρόβλημα πλέον δεν είναι να διαπιστώσουμε για μια ακόμη φορά τα προβλήματα αυτά. Αλλά με ΘΑΡΡΟΣ και ΤΟΛΜΗ στο πλαίσιο της πολιτικής μας στρατηγικής, να τα αντιμετωπίσουμε ανοίγοντας ιδεολογικά και πολιτικά μέτωπα:
- στην πολιτική του θεάματος και
 - στην ισοπεδωτική κρισιολογία του συντηρητισμού

Δεν ξεκινάμε σήμερα! Έχουμε κάνει ήδη σημαντικά βήματα. Οι μεταρρυθμίσεις που προωθήσαμε και με συνέπεια θα υποστηρίξουμε, απαντούν σε μια σειρά από αυτά τα μεγάλα προβλήματα, που αναφέραμε. Όπως οι θεσμικές μεταρρυθμίσεις που προωθήσαμε, είναι η απάντησή μας στην κρίση των θεσμών αντιπροσώπευσης, που γεννά ο συντηρητισμός.

Οι υπαρκτές κοινωνικές ανάγκες, όπως και τα μεγάλα εθνικά προβλήματα, από τη σκοπιά της δικής μας στρατηγικής, ούτε περιθωριοποιούνται, ούτε υποτάσσονται στην πολιτική του θεάματος και των τεχνικών της εξουσίας, ούτε ακόμα εκχωρούνται «προς διαχείριση» σε παράπλευρα κέντρα.

Για μας, η αντιμετώπιση των πραγματικών προβλημάτων και η λύση τους, δεν μπορεί παρά να περνούν μέσα από τους θεσμούς του δημοκρατικού μας συστήματος, για να εκφράζεται η κοινωνική δυναμική στην αντιμετώπισή τους. Για να διαμορφώνονται όροι αξιοπιστίας στη σχέση κοινωνίας και πολιτικής. Για να δρομολογούνται κοινωνικά αποδεκτές εξελίξεις στο πολιτικό μας σύστημα.

Πρέπει και σήμερα να επαναλάβουμε ότι οι μεταρρυθμίσεις και οι στρατηγικές αλλαγές, είναι το πλαίσιο της πολιτικής οικονομικής και κοινωνικής ανασυγκρότησης που προωθούμε, ως απάντηση στην κρίση και τα αδιέξοδα του συντηρητισμού.

2.4. Στην ανάδειξη και προώθηση της πολιτικής αυτής είναι καθοριστικός ο ρόλος του Κινήματος. Όπως έχουμε αποφασίσει στην προηγούμενη Σύνοδο της Κ.Ε., οφείλουμε άμεσα να αντιστοιχίσουμε την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων με τις λειτουργίες του Κινήματός μας, με τις πολιτικές μας προτεραιότητες και τους στόχους μας. Προς αυτή την κατεύθυνση **οι Τομείς Πολιτικής της Κ.Ε., έχουν τώρα αναλάβει τη μεγάλη ευθύνη σταθερής παραγωγής και εξειδίκευσης των απαραίτητων Πολιτικών, αξιοποιώντας τη συμβολή ενός ευρύτατου στελεχειακού δυναμικού σε όλα τα επίπεδα στο κέντρο και στην Περιφέρεια.**

Ο λαός κατανοεί ότι η στρατηγική μας και οι πολιτικές μας προτάσεις, συγκρούονται με το «συντηρητικό μύθο» για το «τέλος των κομμάτων» και «το τέλος της πολιτικής».

Στη βάση αυτή θα μπορέσουμε να καταδείξουμε ότι η πολιτική στρατηγική μας, έχει σταθερό ιδεολογικό και πολιτικό μέτωπο με την «πολιτική του θεάματος» που επενδύει στην κρισιολογία, νομιμοποιεί τα «αφανή» κέντρα εξουσίας και «ιταλοποιεί» την πολιτική ζωή της χώρας.

2.5. Είναι όρος λειτουργίας του δημοκρατικού μας πολιτεύματος και η αυτοτελής ιδεολογική, πολιτική και θεσμική παρουσία των πολιτικών κομμάτων στη χώρα.

Επιπλέον οι σύνθετες πολιτικοοικονομικές εξελίξεις και η ανάγκη διαμόρφωσης ολοκληρωμένων πολιτικών απαντήσεων, προϋποθέτουν την ύπαρξη και λειτουργία των μεγάλων κομμάτων, με σύγχρονους όρους δομής, περιεχόμενο και λειτουργίες.

Το ΠΑΣΟΚ δημιουργήμα εθνικών, κοινωνικών και πολιτικών αναγκών είναι ιστορικά δικαιωμένο και δεσμευμένο να συνεχίσει με τους όρους μεγάλου Κινήματος. Το 2000 πρέπει να βρει τη χώρα σε προοδευτική και ανοδική τροχιά. Προωθητική μας δύναμη είναι ο κοινωνικός και πολιτικός χώρος που εκφράζουμε και εκπροσωπούμε.

Το μέλλον του ΠΑΣΟΚ, η διαχρονική πορεία του μεγάλου Κινήματός μας δεν υποθηκεύεται και είναι άμεσα συνυφασμένη με την ικανότητά του:

- Να διαμορφώνει σχέσεις αλληλοτροφοδότησης με τις δημιουργικές κοινωνικές και λαϊκές δυνάμεις.
- Να μετασχηματίζει τις κοινωνικές ανάγκες σε προοδευτικού χαρακτήρα πολιτικές.
- Να μετασχηματίζει τις κοινωνικές ανάγκες σε προοδευτικού χαρακτήρα πολιτικές.

1995

ΤΟΛΜΑΜΕ

- ✓ Στην οικονομία για την ανάπτυξη
- ✓ Στους θεσμούς για την αποκεντρωση
- ✓ Για κοινωνία αλληλεγγύης
- ✓ Για τον πολιτικό

- Να γίνεται δύναμη ανατροπών και σταθερότητας διεξόδου και προοπτικής.

Σήμερα, έξι μήνες μετά το 3ο Συνέδριο και αφού αντιμετωπίσαμε, με επιτυχία τις Ευρωεκλογές και τις Νομαρχιακές και Δημοτικές εκλογές, οφείλουμε να στρατευθούμε δυναμικά στην πορεία ποιοτικής και πολιτικής μετεξέλιξης του ίδιου του ΠΑΣΟΚ, παράλληλα με τη συμβολή του στη συλλογική προσπάθεια του λαού μας.

Εμείς, που διαθέτουμε αξιόπιστη εθνική στρατηγική, εμείς που προωθούμε βιώσιμες πολιτικές στους θεσμούς, στην κοινωνική αλληλεγγύη, στην ποιότητα ζωής και στην οικονομική πορεία με ανάπτυξη της χώρας, θα κληθούμε να απαντήσουμε έμπρακτα στις απόψεις που βλέπουν «το τέλος της πολιτικής». Αλλά είμαστε έτοιμοι να απαντήσουμε και στις δικές μας υστερήσεις, αντιμετωπίζοντας άμεσα και συλλογικά τις αναγκαίες πολιτικές και οργανωτικές προτεραιότητες.

3. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΜΑΣ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΝΕΑ ΠΕΡΙΟΔΟ

Οι επιτυχίες και η εμπειρία της μεταβατικής χρονιάς του '94, δίνουν τη δυνατότητα στο ΠΑΣΟΚ, να προχωρήσει άμεσα στην εξειδίκευση των στόχων και των προτεραιοτήτων, που θα συμβάλουν στην προώθηση του κυβερνητικού έργου και θα προσανατολίσουν το Κίνημα στο νέο του ρόλο.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΣΤΗ ΝΕΑ ΠΕΡΙΟΔΟ

Οι πολιτικοί μας στόχοι οφείλουν και πρέπει να καθορίσουν **τα νέα καθήκοντα της Οργάνωσης**, το νέο ρόλο του ΠΑΣΟΚ στις πολιτικές εξελίξεις. Οι πρωτοβουλίες που καλείται η Οργάνωσή μας, να αναλάβει στην επόμενη περίοδο, θα προωθούν ουσιαστικά τους στόχους που έχουμε θέσει. Δηλαδή, μέσα σε περίοδο πολιτικής σταθερότητας, να ολοκληρώσουμε τις προγραμματικές μας δεσμεύσεις και να συμβάλουμε στην πορεία αναγέννησης της χώρας.

Στις άμεσες προτεραιότητές μας είναι:

- A. Η ολοκλήρωση της συγκρότησης των Κεντρικών Οργάνων του Κινήματος με χαρακτηρισμό επιτελικής διάταξης παραγωγής - εξειδίκευσης

πολιτικών για όλες τις θεματικές ενότητες και πολιτικο-οργανωτικής επικοινωνίας και δράσης.

Σ' αυτή τη διάταξη το σύνολο των μελών της Κ.Ε. και των στελεχών του ΠΑΣΟΚ έχουν κληθεί να συμμετέχουν.

- Β.** Ο ενιαίος συντονισμός των πρωτοβουλιών Κυβέρνησης και Κινήματος, στο πλαίσιο των Προγραμματικών δεσμεύσεων, που συλλογικά οριοθέτησαν οι Συνδιασκέψεις, η Κ.Ε., το 3ο Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ και επικύρωσε η λαϊκή έκφραση στις εκλογές.
- Γ.** Η σύγκληση στα μέσα Δεκεμβρίου **ημερίδας**, με τη συμμετοχή στελεχών του ΠΑΣΟΚ που εκλέχθηκαν στα Όργανα Νομαρχιακής και Τοπικής Αυτοδιοίκησης και την Περιφερειακή διοίκηση, προκειμένου να συμβάλουμε ουσιαστικά στην επιτυχή λειτουργία της Ν.Α., την κινητοποίηση του παραγωγικού δυναμικού και την αποτελεσματική διοίκηση.
- Δ.** Η πραγματοποίηση δύο **ημερίδων** για τις θέσεις της χώρας μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση:
 - α)** Για τις θεσμικές αλλαγές που απαιτούνται εν όψει της Αναθεώρησης της Συνθήκης 1996.
 - β)** Για την πορεία της Ελληνικής οικονομίας εν όψει της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης.
- Ε.** Η ανάληψη ενεργών πρωτοβουλιών, επισκέψεων - συναντήσεων στην Ευρώπη, τη Βαλκανική και τη Μεσόγειο, που θα καταστήσουν ουσιαστικά την πολιτική μας στρατηγική μονόδρομο για την Ειρήνη, τη συνεργασία και την ανάπτυξη, απαραίτητες προϋποθέσεις για την υπεράσπιση των εθνικών μας θεμάτων.
- ΣΤ.** Η πραγματοποίηση της Οργανωτικής Συνδιάσκεψης τον Μάρτιο του '95, που αποφάσισε το 3ο Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ. Προκειμένου, μέσα από μια συντεταγμένη πορεία ουσιαστικού διαλόγου (χωρίς συγκρούσεις εσωτερικών μηχανισμών και στείρων αναμετρήσεων), να εμπλουτίσουμε τους πολιτικούς μας στόχους, να εκσυγχρονίσουμε την Οργανωτική μας φιλοσοφία και να προβλέψουμε τις κατάλληλες δομές προώθησής τους.

Η Συνδιάσκεψη μπορεί και πρέπει να:

- α.** Εμπλουτίσει την πολιτικο-ιδεολογική μας ταυτότητα, προωθώντας σταθερές διαδικασίες, προωθώντας διαδικασίες διαλόγου και επεξεργασίας της πολιτικής μας.
- β.** Προωθήσει την οργανωτική και λειτουργική δομή και πράξη του κόμ-

ματος σε αντιστοιχία με το περιεχόμενο των νέων πολιτικών που προωθούμε.

- γ. Να συμβάλει ώστε κάθε μέλος του Κινήματος –σε όλα τα επίπεδα– να γίνει κοινωνός και να συμβάλει, μέσα από συλλογικές δημοκρατικές διαδικασίες, στη διαρκή επεξεργασία και εξειδίκευση της πολιτικής μας.
- δ. Αποδείξει ότι η συλλογικότητα και συνοχή μας στηρίζονται στην ενίσχυση του πολιτικο-ιδεολογικού μας προσανατολισμού, στη δημοκρατική μας λειτουργία και στην ενίσχυση των δεσμών της πολιτικής μας με την κοινωνική της βάση.

Σύντροφοι - Συντρόφισσες,

Συνεπείς στην 20χρονη ιστορία μας, καλούμαστε και σήμερα να επιβεβαιώσουμε την ενότητα και τη νικηφόρα διαχρονική μας προοπτική. Μετασχηματίζοντας, με συλλογική δράση στους κοινωνικούς χώρους και στους θεσμούς, τις κοινωνικές ανάγκες, σε πολιτικές ελπίδας και προοδευτικής προοπτικής.

Υπάρχουν σήμερα οι δυνατότητες και οι προϋποθέσεις, μέσα από την πολιτική και κοινωνική μας δράση, να μετεξελιχθεί το ΠΑΣΟΚ σε Επιτελικό, Προγραμματικό και Πολιτικό Πόλο ανάμεσα στην Κυβέρνηση και την κοινωνία. Να δημιουργήσουμε πραγματικές προϋποθέσεις ηλικιακής και κοινωνικής, ανασύνθεσης της οργανωμένης βάσης. Να βρεθούμε δίπλα στο λαό, στα πεδία των κοινωνικών αγώνων και των συλλογικών διαδικασιών.

Γι' αυτό:

- Είναι σταθερή μας επιδίωξη, να δημιουργήσουμε ουσιαστικά πλαίσια δημιουργικής ένταξης ευαίσθητοποιημένων πολιτών.
- Είναι σταθερή μας επιδίωξη, να κερδίζουμε με την πολιτική μας όχι μόνο την αποδοχή και την εκτίμηση, αλλά την κινητοποίηση της κοινωνίας, με στόχο, να συμπορευθούμε δημιουργικά για τη νέα πορεία εθνικής αναγέννησης.

**ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ
ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΡΗΣΗΣ
ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΤΗΣ ΚΕ**

ΝΙΚΟΥ ΑΘΑΝΑΣΑΚΗ

Πριν αρχίσω την εισήγησή μου, να σας ενημερώσω ότι ολοκληρώσαμε τις προηγούμενες μέρες στις συνεδριάσεις μας, την επεξεργασία του Κανονισμού Λειτουργίας του δικού μας οργάνου, της δικής μας Επιτροπής και των Επιτροπών Δεοντολογίας στα παρακάτω επίπεδα, θεωρώντας ότι ήταν πρωταρχική υποχρέωσή μας να έρθουμε στην Κεντρική Επιτροπή, έχοντας καλύψει αυτή την ανάγκη, ούτως ώστε η λειτουργία να μπορεί να αποκατασταθεί σύμφωνα με συγκεκριμένους κανόνες σε όλα τα επίπεδα στο πλαίσιο των Επιτροπών Δεοντολογίας.

Ο Κανονισμός θα διανεμηθεί, είναι έτοιμος ως σχέδιο και ως πρόταση, γιατί χρειάζεται την δική σας επικύρωση. Μπορώ να σας βεβαιώσω ότι είναι ομόφωνη η επεξεργασία της επιτροπής και μπορώ να σας βεβαιώσω ότι φροντίζει να παίρνει υπόψη της και το πνεύμα και το γράμμα του Καταστατικού, όπως αυτό διαμορφώθηκε στο Συνέδριό μας.

Μπαίνοντας στο κυρίως θέμα για το οποίο έχουμε να εισηγηθούμε:

Στην εισήγηση του Εκτελεστικού Γραφείου γίνεται μια ακριβής προσέγγιση της κατάστασης που παρουσιάστηκε σε όλη αυτή τη φάση των δημοτικών εκλογών, της πορείας προς τις δημοτικές εκλογές και τις νομαρχιακές εκλογές, στα προβλήματα, στις επιπτώσεις, στη λειτουργία των οργάνων, των στελεχών, των μελών.

Ήταν μια διαδικασία που ξεκίνησε απ' αυτή την Κεντρική Επιτροπή με αφετηρία την έγκριση της σχετικής απόφασης για το πώς θα προχωρούσαμε στην επιλογή των υποψηφίων. Είναι γνωστές σε όλους –από τις περιοχές που ο καθένας τοπικά κινήθηκε, αλλά και από τις προσλαμβάνουσες παραστάσεις κεντρικά– οι έντονες αντιπαράθεσεις που αναπτύχθηκαν σε ορισμένες περιοχές, οι διαφορετικοί συνδυασμοί που συγκροτήθηκαν, χωρίς να είναι διακριτά τα πολιτικά χαρακτηριστικά, ακόμα και όταν αυτά υπήρχαν, πολύ περισσότερο με εμφανείς συχνά τις προσωπικές αντιθέσεις και τις απολίτικες συμπεριφορές.

Όλα αυτά, είναι θετικό το ότι προσδιορίζονται πολύ συγκεκριμένα στην εισήγηση και στην παρουσίαση των εκτιμήσεων του Εκτελεστικού Γραφείου. Γιατί βεβαίως, πέρα από την επισήμανσή τους, είναι προφανές

ότι χρειάζεται μια συγκεκριμένη αντιμετώπιση στο επίπεδο της πολιτικής καθοδήγησης και της αποκατάστασης της πολιτικής λειτουργίας των Οργανώσεών μας στις περιοχές αυτές.

Οι κορυφαίες περιπτώσεις στον Πειραιά και στο Περιστέρι, έδωσαν δύο πρόσθετα χαρακτηριστικά, διότι από τη μία πλευρά λειτούργησαν ως εναρκτήριο λάκτισμα για όλη αυτή την διαδικασία και αφ' ετέρου, μέσα από την ανακύκλωσή τους και τη συνεχή προβολή στα μέσα ενημέρωσης αυτών ειδικά των περιπτώσεων –αρχικά και των δύο, στη συνέχεια περισσότερο του Πειραιά– πυροδοτούσαν και μετέφεραν το κλίμα σε ολόκληρη τη χώρα με επίπτωση –κατά την άποψή μας– και στο συνολικό αποτέλεσμα.

Στο επίπεδο των κομματικών αποφάσεων που υπήρξαν για την αντιμετώπιση αυτής της διαδικασίας, υπήρξε η απόφαση του Εκτελεστικού Γραφείου που καταδίκασε πολιτικά όλες αυτές τις ενέργειες της συγκρότησης χωριστών ψηφοδελτίων. Αυτή ήταν στις 25 Αυγούστου. Και παρέπεμπε σε μας, στην Επιτροπή, συγκεκριμένες περιπτώσεις, με πρώτες τις περιπτώσεις του Πειραιά και του Περιστερίου, των συντρόφων Παπασπύρου και Νάου.

Ως Επιτροπή καλέσαμε και τους δύο συντρόφους. Δεν θέλησαν να παρουσιαστούν στην Επιτροπή. Ο σύντροφος Νάος έστειλε ένα κείμενο προς τον Πρόεδρο και το Εκτελεστικό Γραφείο με αναφερόμενη στο έγγραφο κοινοποίηση σε μας και μη αναφερόμενη στον Τύπο. Ένα έγγραφο του σύντροφου Παπασπύρου, που έφτασε σε μας και ενημερωθήκαμε γι' αυτό, έφτασε σε μας, δεν απευθύνθηκε ποτέ σε μας. Το παραλάβαμε από εφημερίδα. Το ζήτησα εγώ από εφημερίδα. Δεν στάλθηκε ποτέ σε κάποιο από τα όργανα του Κινήματος.

Προχωρήσαμε στην απόφαση για αναστολή της ιδιότητας του μέλους τότε και χρειάστηκε επίσης να εξετάσουμε και να προχωρήσουμε σε αναστολές της ιδιότητας του μέλους για περιπτώσεις των νομών Πρέβεζας, Πειραιά συνολικότερα, Ηλείας, Ζακύνθου και της Λήμνου, που παραπέραθηκαν σε μας από το Εκτελεστικό Γραφείο.

Μετά τις εκλογές, ζητήσαμε σε συνεννόηση με το Εκτελεστικό Γραφείο, και ήρθαν στην Επιτροπή μας ο Γραμματέας του Τομέα Οργανωτικής Πολιτικής και ο Γραμματέας του Τομέα Αυτοδιοίκησης. Για να μας παρουσιάσουν και να μας δώσουν τη συνολική εικόνα πανελλαδικά, ούτως ώστε να μπορούμε να εκτιμήσουμε στις πολιτικές της διαστάσεις την κατάσταση και όχι αποσπασματικά και μεμονωμένα.

Εκδόσαμε στη συνέχεια την 1η Νοεμβρίου, τη γενική απόφασή μας για την αναστολή της ιδιότητας του μέλους για όσους ηγήθηκαν ή μετείχαν

σε χωριστά ψηφοδέλτια.

Η δεύτερη παράγραφος της απόφασής μας αυτής, που κοινοποιήθηκε στις Νομαρχιακές Επιτροπές και τις Νομαρχιακές Επιτροπές Δεοντολογίας, δημιούργησε ίσως μια παρεξήγηση, γιατί επισήμανε στις οργανώσεις ότι με αίσθημα πολιτικής ευθύνης θα πρέπει να επιληφθούν αυτών των περιπτώσεων. Και αυτό θεωρήθηκε από ορισμένους ως υποδείξη γενικού «πογκρόμ», κάτι που δεν ήταν στις δικές μας προθέσεις.

Ήταν όμως η μόνη αναφορά που μπορούσαμε να κάνουμε με την επισήμανση του αισθήματος πολιτικής ευθύνης που έπρεπε να επικρατήσει. Ήταν η μόνη επισήμανση που μπορούσαμε να κάνουμε στο πλαίσιο του Καταστατικού μη έχοντας εξειδικευμένο κανονισμό έως τότε και χωρίς να μπορούμε να παραπέμψουμε σε κάποια άλλη διαδικασία.

Αυτά είναι τα απολογιστικά στοιχεία που η Επιτροπή αισθάνεται υποχρεωμένη να θέσει υπόψη σας, ούτως ώστε να γνωρίζετε επ' ακριβώς πώς έχουμε χειριστεί αυτό το θέμα. Ερχόμαστε στο σήμερα. Υπάρχει γενικά, σύντροφοι, μια άποψη, που χωρίζει τις διαδικασίες, που κάνει αναφορά σε πολιτικές και διοικητικές διαδικασίες. Λέει ότι αυτά τα θέματα πρέπει να αντιμετωπιστούν πολιτικά, θα πρέπει να μην υπάρξουν διοικητικές διαδικασίες. Και παρεμβαίνω σ' αυτό και προσπαθώ να απαντήσω, να τοποθετηθώ. Εάν στο σκέλος «διοικητικές διαδικασίες», αναφέρεται και η δουλειά της δικής μας Επιτροπής, εμείς, είμαστε ένα όργανο της Κεντρικής Επιτροπής. Δεν θεωρήσαμε ποτέ και δεν θα θεωρήσουμε σε όλη τη φάση της λειτουργίας μας εφόσον, παραμένουμε στη θέση μας και δεν μας ανακαλείτε, ότι λειτουργούμε διοικητικά. Θεωρούμε τις αποφάσεις μας πολιτικές, που λαμβάνονται στο πλαίσιο και κατά το πνεύμα και κατά το γράμμα του Καταστατικού, όπως αυτό έχει εγκριθεί στα Συνέδριά μας.

Υπάρχει, επίσης, μια άποψη γενικά εναντίον των κυρώσεων και πολύ περισσότερο των διαγραφών. Είναι μια άποψη σεβαστή, απολύτως σεβαστή για όποιον την έχει. Μπορεί να την προτείνει, μπορεί να την υποστηρίζει, κατά την άποψή μας, μπορεί να έρθει στο επόμενο Συνέδριο και να την εισηγηθεί και να προσπαθήσει να διασφαλίσει μια πλειοψηφία που θα αλλάζει τα συγκεκριμένα άρθρα του καταστατικού. Το καταστατικό μας έχει συγκεκριμένες διατάξεις και η δική μας εκτίμηση είναι ότι δεν τις έχει για να τις αγνοούμε.

Πώς μπορούμε να προχωρήσουμε στο θέμα που έχουμε μπροστά μας; Το ερώτημα που εμείς θέσαμε ως Όργανο: Μπορούμε να πούμε ότι τίποτα δεν έγινε; Η απάντηση είναι αρνητική.

Μπορούμε να πούμε, να κριθεί εκ του αποτελέσματος; Μπορούμε να πούμε ότι όσα από τα χωριστά ψηφοδέλτια νίκησαν στις εκλογές, μετά

τον δεύτερο γύρο, με τον έναν ή τον άλλον τρόπο, γιατί υποστηρίχθηκαν από τους λοιπούς συνδυασμούς, ή για οποιοδήποτε άλλο λόγο «ούτε γάτα ούτε ζημιά;» Η δική μας απάντηση είναι και πάλι αρνητική.

Μπορούμε να μην ασχοληθούμε σε κεντρικό επίπεδο και να παραπεμφθούν όλα σε τοπικό; Αυτό είναι μια λύση που ακούγεται ως η περισσότερη δημοκρατική, αφού το κάθε θέμα αντιμετωπίζεται στη βάση του, εκεί που υπάρχει, εκεί που δημιουργήθηκε το πρόβλημα.

Είναι όμως μια λύση που –κατά την άποψή μας– εάν επροτείνετο, θα κινδύνευε να υπονομεύσει τρομακτικά τη λειτουργία των ίδιων των Οργανώσεων, θα έβαζε όλες τις Οργανώσεις, μάλλον πάρα πολλές Οργανώσεις του κόμματος, σε μια μακρά διαδικασία πειθαρχική, σε μια διαδικασία αντιπαράθεσης με ανάπτυξη έντονων προσωπικών συγκρούσεων, με αποτέλεσμα να καταλήγει να είναι μια καθόλου πολιτική και υπεύθυνη διαδικασία. Υπάρχουν στις περιπτώσεις, όπως αυτές που καλούμαστε να εισηγηθούμε σήμερα, οι εύκολες αποφάσεις, οι εύκολες εισηγήσεις και οι δύσκολες εισηγήσεις. Προσωπικά –και πιστεύω και όλα τα μέλη της Επιτροπής–, δεν βρισκόμαστε καθόλου σε ευχάριστη θέση όταν έχουμε να εισηγηθούμε έστω και την παραμικρή κύρωση κατά οποιουδήποτε μέλους του Κινήματος. Θα προτιμούσαμε η Επιτροπή μας να μπορεί να βρίσκεται σε μακρά απραξία και να έρθουμε σε μια επόμενη συνεδρίαση της Κεντρικής Επιτροπής και με πολλή χαρά να σας πούμε ότι δεν παρουσιάστηκε κανένα θέμα για να αντιμετωπίσουμε.

Η εύκολη εισήγηση θα ήταν για μας, να πούμε να μείνουν τα πράγματα ως έχουν, να βγει μια γενική πολιτική καταδίκη και να μην περάσουμε στην αναφορά στα συγκεκριμένα άρθρα του Καταστατικού τα οποία σήμερα επικαλούμαι.

Το πρόβλημα δε, δεν είναι «διαδικαστικό» και «νομικίστικο», εάν υπάρχουν τα άρθρα ή αν δεν υπάρχουν τα άρθρα. Το πρόβλημα είναι κατ' εξοχήν πολιτικό. Γιατί πιστεύουμε ότι μέσα από τέτοιες διαδικασίες, μπορούμε πραγματικά να ανεβάζουμε τη συνείδηση των μελών μας, μπορούμε να προσδιορίζουμε το πλαίσιο των κανόνων που με απόφασή μας θα προσδιορίζεται και στη συνέχεια θα τηρείται.

Είχα την ευκαιρία και σε άλλη Σύνοδο της Κεντρικής Επιτροπής να σας πω, σύντροφοι, ότι εάν θέλετε, είναι στο χέρι της Κεντρικής Επιτροπής να προσδιορίζει τους κανόνες. Προσδιορίστε τους κανόνες και ζητείστε από εμάς να παρακολουθήσουμε τη λειτουργία τους. Αλλά μην μας ζητάτε να υπάρχουν κανόνες, που εμείς θα αγνοούμε.

Έρχομαι στα συγκεκριμένα σημεία της εισήγησής μας για να ολοκληρώσω. Για να είμαστε σύμφωνοι απολύτως με το Καταστατικό και να μην

εγερθούν αμφιβολίες ως προς τη νομιμοποίηση της πρότασής μας, υπενθυμίζω ότι κινούμαστε στο επίπεδο του άρθρου 71, το οποίο προσδιορίζει την Κεντρική Επιτροπή ως το ανώτερο πειθαρχικό όργανο.

Δεύτερον, στην εισήγησή μας, θεωρώντας ότι το πρόβλημα που δημιουργήθηκε ήταν ένα πρόβλημα πανελλαδικό, πέρα από κάποια ειδικά τοπικά χαρακτηριστικά, παρά το ότι είχε τις ειδικές του παραμέτρους κατά περίπτωση, προτείνουμε να αντιμετωπιστεί εδώ στην πανελλαδική του διάσταση και προτείνουμε, σύμφωνα με την ομόφωνη απόφασή μας:

Πρώτον, πολιτική μομφή από την Κεντρική Επιτροπή για όσους ηγήθηκαν, ή μετείχαν σε άλλα ψηφοδέλτια απ' αυτά που υποστηρίχθηκαν με τις αποφάσεις του Κινήματος.

Δεύτερον, ανάκληση από τα όργανα στα οποία μετείχαν.

Τρίτον, έξι μήνες αναστολή της ιδιότητας του μέλους για όσους ηγήθηκαν των ψηφοδελτίων αυτών.

Τέταρτον, τέσσερις μήνες αναστολή της ιδιότητας του μέλους, για όσους μετείχαν στα ψηφοδέλτια αυτά. Να σημειώσω ότι επειδή μια σειρά από αναστολές επιβλήθηκαν ήδη με αποφάσεις μας τον Σεπτέμβριο και οι υπόλοιπες την 1η Νοεμβρίου, θα υπολογίσετε ως αφετηρία της κύρωσης αυτά τα σημεία. Και επίσης, ενισχύοντας την πρότασή μας στο σημείο αυτό, θα ήθελα να σκεφτείτε πόσο δύσκολο είναι για τη λειτουργία των Οργανώσεων, να μην υπάρξει έστω αυτό το μικρό κενό ταυτόχρονης παρουσίας και συμμετοχής σε διαδικασίες, μικρό κενό που θα επέτρεπε στις ίδιες τις οργανώσεις να απεγκλωβιστούν, να ηρεμήσουν και πιο ομαλά να δουν τα προβλήματα και να ενσωματώσουν ξανά τους συντρόφους με τους οποίους υπήρξαν προβλήματα στις δημοτικές εκλογές.

Πέμπτον, για τον σύντροφο Γιάννη Παπασπύρου, βουλευτή Α' Πειραιά, η Επιτροπή προτείνει, σύμφωνα και με το προηγούμενο πλαίσιο το οποίο προσδιόρισε, απόδοση μομφής για την όλη συμπεριφορά του, απόδοση μομφής για την άρνησή του να προσέλθει όταν κλήθηκε από την Επιτροπή και έξι μήνες αναστολή της ιδιότητας του μέλους.

Θα μπορούσα να επιχειρηματολογήσω επί μακρόν γι' αυτές τις δύο περιπτώσεις (Πειραιά και Περιστερίου) και τη σοβαρότητά τους. Δεν θα το κάνω. Εάν χρειαστεί, στο κλείσιμο, στη δευτερολογία, με βάση τις δικές σας παρατηρήσεις, μπορώ να επανέλθω.

Έκτον, για τον σύντροφο Γιάννη Νάο, μέλος της Κεντρικής Επιτροπής, η Επιτροπή προτείνει: Πρώτον, μομφή για την όλη συμπεριφορά του, μομφή για το ότι αρνήθηκε να προσέλθει όταν κλήθηκε από την Επιτροπή, έξι μήνες αναστολή της ιδιότητας του μέλους, ανάκληση από τη θέση του μέλους της Κεντρικής Επιτροπής. Δεν υπάρχει προσωρινή ανάκληση,

σύμφωνα με το καταστατικό.

Ορίζεται στο καταστατικό με την διατύπωση «ανάκληση από την υπεύθυνη θέση στην οποία κατέχει στα όργανα του Κινήματος». Είναι το άρθρο 24. Σημείο επτά, οι περιπτώσεις νομών όπου παρουσιάστηκαν ιδιαίτερα προβλήματα –αναφέρθηκαν στην εισήγηση του Εκτελεστικού Γραφείου– προτείνουμε, μετά από αξιολόγηση του Εκτελεστικού Γραφείου, να παραπεμφθούν για εξέταση στην Επιτροπή Δεοντολογίας και Καταστατικού της Κεντρικής Επιτροπής. Πολύ περισσότερο, που όπως επισημαίνεται στην εισήγηση του Εκτελεστικού Γραφείου, υπάρχει σε ορισμένες περιπτώσεις και εμπλοκή κεντρικών στελεχών, που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν στο χαμηλότερο επίπεδο σε καμία περίπτωση, δεν μπορούν να εξεταστούν καν.

Και τελευταίο σημείο. Επειδή υπάρχει μια διαδικασία αποφάσεων που ήδη έχουν ληφθεί στις Τοπικές Οργανώσεις, οι οποίες είναι ακραίες αποφάσεις, αρκετές απ' αυτές και έχουν δημιουργήσει προβλήματα, εισηγούμαστε στην Κεντρική Επιτροπή, οι προσφυγές κατά αποφάσεων που έχουν εκδοθεί ήδη σε τοπικό επίπεδο, να μπορούν να υποβληθούν στην Επιτροπή Δεοντολογίας της Κεντρικής Επιτροπής, η οποία θα τις εξετάσει.

Θεωρούμε ότι είναι ένα πλήρες πλαίσιο και κλείνω μ' αυτό, παρακαλώντας σας να μην χειροκροτήσετε την εισήγησή μου, γιατί δεν γίνεται με χαρά, αλλά να την ψηφίσετε.

ΔΕΥΤΕΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΜΕΛΟΥΣ

ΤΟΥ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΗΣ Κ.Ε.

ΜΙΛΤΙΑΔΗ ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ

Συντρόφισσες, σύντροφοι, θα είμαι σύντομος. Άλλωστε ο Γραμματέας θα ανακοινώσει τα συμπεράσματα των διήμερων εργασιών μας. Η δική μου επιγραμματική προσέγγιση είναι, ότι και από αυτή τη Κεντρική Επιτροπή βγήκαμε δυναμωμένοι, πιο ισχυροί για δύο λόγους.

Ο πρώτος ήταν η εισήγηση και κυρίως η απόφαση του Προέδρου μας, που δίνει τέλος σε ένα πολιτικό σκηνικό που το διέκρινε η ανασφάλεια και η αβεβαιότητα. Έτσι τώρα, θα μπορέσει και ο ίδιος να πρωτοστατήσει στις αναγκαίες πρωτοβουλίες που καταγράφονται και στην εισήγηση του Εκτελεστικού Γραφείου και συμπληρώθηκαν από τις διήμερες εργασίες μας.

Και το δεύτερο, ότι ο προβληματισμός που αναπτύχθηκε εδώ, σε συνδυασμό με τις δημιουργικές προτάσεις, θα ενσωματωθούν σε μια πολύ συγκεκριμένη πορεία δράσης μας τους επόμενους μήνες. Θεωρώ χρέος μου να πω, πολύ συνοπτικά, δύο - τρία πράγματα, σε σχέση με τις Νομαρχιακές και Δημοτικές εκλογές.

Μας αδίκησε η τοποθέτηση, ότι ήταν μια ωραιопоιημένη εισήγηση, αυτή που καταθέσαμε στην Κεντρική Επιτροπή. Έχουμε την εκτίμηση, ότι κυριαρχεί το στοιχείο της αλήθειας και της αυτοκριτικής. Μιλήσαμε και για κακές επιλογές. Υπάρχουν, όμως, αλήθειες που δεν είχαν ειπωθεί στο παρελθόν.

Έγινε μια κριτική σε σχέση με τον τρόπο υπόδειξης και το σημείο λήψης αποφάσεων. Είναι φανερό, ότι οι περισσότερες αποφάσεις, η πλειοψηφία η συντριπτική, λήφθηκαν στο επίπεδο των νομαρχιακών και των τοπικών οργανώσεων. Οι ανακοινώσεις έγιναν -γιατί έτσι κρίθηκε σκόπιμο -από το Εκτελεστικό Γραφείο και το Γραφείο Τύπου του ΠΑΣΟΚ.

Αυτή είναι η ουσία. Θα δυσκολευθείτε πολύ, μπορεί να θυμήσω εδώ την Ρόδο αν θέλετε -δεν ξέρω αν υπάρχουν και άλλες μία, δύο περιπτώσεις- που οι αποφάσεις μας ήταν αντίθετες από τις αποφάσεις που ήρθαν από τα συντεταγμένα όργανα του Κινήματος. Υπήρξε ο προβληματισμός σε σχέση με τις προκριματικές εκλογές. Το ερώτημα είναι, ποιό είναι το

περιεχόμενό τους και πως προσδιορίζονται.

Και μας προβληματίσε πάρα πολύ. Σε ορισμένες περιοχές έγιναν τοπικά δημοψηφίσματα –και εδώ αναφέρομαι κυρίως στην Κρήτη και στα Ιόνια, γιατί εκεί παρουσιάστηκαν αυτές οι περιπτώσεις– μεθοδευμένα και προσδιορισμένα από εδώ και πολύ καιρό. Αναφέρεται στην εισήγηση ότι, κάποιες οργανώσεις, μετά το αποτέλεσμα, μετάνοιωσαν οι ίδιες για τις διαδικασίες που ακολούθησαν. Κι αυτό είναι αλήθεια.

Από εκεί και πέρα, η ίδια η εγκύκλιος και η πρακτική μας ήταν, να υπάρξει συναπόφαση μέσα από συνεννόηση. Και έγινε. Είναι φανερό, βέβαια, ότι αυτός ο τρόπος ξεπερνιέται από τα πράγματα και ότι σε ένα νέο κόμμα, με τελείως διαφορετικούς όρους πολιτικής λειτουργίας και οργανωτικής δομής, άλλοι πρέπει να ασχολούνται με αυτά και να ξεφύγει καθ' ολοκληρία το θέμα από το επίπεδο της κεντρικής καθοδήγησης.

Όσον αφορά τα ζητήματα που τέθηκαν από την Επιτροπή Δεοντολογίας, νομίζω, ότι το κρίσιμο ερώτημα είναι: Ναι ή όχι σε πολιτικές λειτουργίες; Το δεύτερο είναι: Συντεταγμένη ή όχι πορεία του ΠΑΣΟΚ; Και αυτό, ανεξάρτητα από τυχόν λάθη –και είπα υπάρχουν– ή παραλείψεις και της κεντρικής καθοδήγησης. Δηλαδή, σε όποια κόμματα υπάρχουν κακές λειτουργίες στο επίπεδο της κεντρικής καθοδήγησης, αναιρείται η φυσιογνωμία του πολιτικού κόμματος, του όποιου κόμματος; Χωρίς να σημαίνει, ότι δεν πρέπει να εξειδικεύσουμε και να εξατομικεύσουμε ευθύνες, κυρίως στα υψηλά επίπεδα.

Και αυτό, πιστεύω, ότι θα κάνει στον βαθμό που θα την εξουσιοδοτήσουμε η Επιτροπή Δεοντολογίας. Για τους 4-5 νομούς, που εκεί πράγματι τα φαινόμενα που παρουσιάστηκαν –όπως είπε και ο Στέφανος Τζουμάκας– δεν έχουν καμία σχέση με την πολιτική λειτουργία, αλλά είναι καθαρά εκφυλιστικού χαρακτήρα φαινόμενα.

Σε σχέση με τον υπόλοιπο προβληματισμό, είναι σίγουρο ότι χρειαζόμαστε πολλά. Σε σχέση με την ενότητα, που τόσα ειπώθηκαν, εκτιμώ ότι πολλές φορές συζητάμε αυτό το θέμα, γιατί κάποια εξωπολιτικά κέντρα θέλουν να το συζητάμε και κάπου αυτοπαγιδευόμαστε.

Η ενότητα στο βαθμό που υπάρχει συναίσθηση κοινής πορείας –και υπάρχει συναίσθηση κοινής πορείας– δεν μπαίνει σε αμφισβήτηση, ούτε από τις δημόσιες ή τηλεοπτικές συζητήσεις, ούτε από κινήσεις απ' έξω. Στο βαθμό που δεν έχει στόχο η όποια κίνηση, η όποια συζήτηση, την αναίρεση της ενότητας. Και είναι φανερό, ότι τέτοια φαινόμενα, ποτέ δεν εκτιμήθηκε –τουλάχιστον τον τελευταίο καιρό– ότι υπάρχουν.

Υπάρχουν βέβαια ζητήματα σε σχέση με την συνέχεια του ΠΑΣΟΚ. Και είναι φανερό, ότι πήραν τον τελευταίο καιρό μία έμφαση, σε σχέση με την αβεβαιότητα, που επικρατούσε, με την εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας. Πιστεύω, ότι αυτό το ζήτημα, που θα μπορούσε κανένας να το ονομάσει διαδοχολογία, παίρνει μια μεγάλη αναστολή. Και αποτελεί αυτό, όπως είπα και στην αρχή, μια αισιόδοξη αφετηρία.

Βέβαια, επειδή ενδιαφέρει και η συνέχεια, πρέπει κανένας να μιλήσει για τη διαμόρφωση των όρων. Και βέβαια, για να μιλήσουμε για όρους, πρέπει να απαλλαγούμε, από ένα σύνδρομο –θα έλεγα εγώ– που μας ακολουθεί όλους τον τελευταίο καιρό: Ότι ο διπλανός μας είναι ύποπτος, με ή χωρίς εισαγωγικά.

Ζούμε σε μια περίοδο υπόπτων στο ΠΑΣΟΚ και με βάση αυτό, ακολουθούμε πολλές φορές ισοπεδωτικές τακτικές λογικές και εύκολους αφορισμούς. Επειδή, όλοι μας, εδώ, πιστεύω, έχουμε βιώσει σ' αυτό το Κίνημα 20 χρόνια, ας θυμηθούμε λίγο την αλληλεγγύη και τον αλληλοσεβασμό, που υπήρχε τουλάχιστον μέχρι το 1985. Ποσοστό μικρό αυτής της αλληλεγγύης και του αλληλοσεβασμού, αν υπάρξει αναμεταξύ μας, νομίζω, ότι θα είναι η καλύτερη προϋπόθεση για να πάμε μπροστά.

Σε σχέση με τις αξιολογήσεις και τις προτεραιότητες και τις πρωτοβουλίες, αναφέρει η εισήγηση ότι χρειαζόμαστε ένα σχέδιο πολιτικών προτεραιοτήτων, τόσο σε επίπεδο κυβέρνησης, όσο και σε επίπεδο κόμματος. Και βέβαια, χρειαζόμαστε διακριτές πολιτικές. Και εκτιμώ, ότι αυτήν την περίοδο, που είναι και τέλος του χρόνου, ο Πρόεδρος θα ζητήσει απολογισμό από το κάθε υπουργείο χωριστά, ώστε να γίνει μια αντιστοίχιση ανάμεσα σε προγραμματικές δεσμεύσεις και δηλώσεις, σε σχέση με το έργο. Και ταυτόχρονα, μέσα από την γνώση, να δούμε, αν υπάρχουν ή δεν υπάρχουν αυτές οι διακριτές πολιτικές.

Υπάρχει το μεγάλο ζήτημα, που έχει να κάνει με τη γενική αναξιοπιστία του πολιτικού συστήματος. Εδώ όμως, προέχει και κάτι άλλο, η γνώση. Και εκτιμώ ότι λείπει σε πάρα πολλά επίπεδα και για πολλά ζητήματα. Έτσι, γίνεται κρίσιμο το ζήτημα των θεματικών συνδιασκέψεων της Κεντρικής Επιτροπής ή θα έλεγα μαζικών διαδικασιών πολιτικών στο Κίνημα, με συμμετοχή συνδικαλιστών ή άλλων φορέων ή εκπροσώπων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Για να γνωρίσουμε κάποια πράγματα και ύστερα να τοποθετηθούμε.

Γιατί, πέρα από το φιάσκο, όπως ειπώθηκε, του ΟΤΕ –με ή χωρίς εισαγωγικά– κάποια στιγμή θα πρέπει να γίνουμε κοινωνοί, γιατί φτάσαμε εδώ

που φτάσαμε. Να μπορούμε στην ουσία, στα πράγματα και όχι μόνο στα επιφαινόμενα. Όσον αφορά τα ζητήματα σε σχέση με ιεράρχηση και σε σχέση με εκσυγχρονισμό του πολιτικού μας συστήματος, νομίζω, ότι προέχει – κι εγώ θα πρότεινα να είναι η πρώτη μας συνδιάσκεψη αυτή– να μιλήσουμε για τα ζητήματα της πολιτικής δημοκρατίας στη χώρα μας σήμερα, τους νέους κινδύνους και πως την θωρακίζουμε.

Γιατί αν δεν μπει στην Κεντρική μας Επιτροπή ως κυρίαρχο ζήτημα, η οριοθέτηση των σχέσεων πολιτικής εξουσίας, χρήματος και μέσωσιν μαζικής επικοινωνίας, θα σκιαμαχούμε για πολύ καιρό και θα αναπαράγομαστε μέσα από τα ίδια τα μέσα, που θα μας βάζουν εκείνα στην υπηρεσία τους κι όχι εμείς στην δική μας, που έχουμε χρέος να το κάνουμε.

Από την άλλη μεριά, υπάρχει το θέμα του εκσυγχρονισμού και της δημοκρατικής λειτουργίας του κόμματός μας, θα έλεγα γενικά των πολιτικών κομμάτων. Είναι ένα από τα κυρίως ζητούμενα της περιόδου. Είναι φανερό, ότι είμαστε εγκλωβισμένοι σε ξεπερασμένες λογικές και πρότυπα. Και βέβαια, αυτό που είπα, λέγεται από όλους.

Εκείνο που δεν είπα και δυσκολεύομαι να πω –και νομίζω ότι εδώ είναι χρέος όλων μας– είναι η πρόταση. Ποιοί θα είναι οι συγκεκριμένοι νέοι πολιτικοί και οργανωτικοί όροι ανασυγκρότησης του Κινήματος; Και είναι το ζητούμενο στη συνδιάσκεψη. Και θέλω να ελπίζω, ότι θα οδηγηθούμε σε μια θετική διέξοδο. Αλλά αυτό θα γίνει μόνο, αν έχουμε όλοι μας συμμετοχή σ' αυτή την κατεύθυνση και όχι μετά να περιμένουμε να προσεγγίσουμε από μία κριτική συμμετοχή ή απόσταση τις όποιες εισηγήσεις.

Και εκτιμώ ότι στο Εκτελεστικό Γραφείο –ίσως είναι και σήμερα έτοιμος ο Γραμματέας– να έρθει μία πρόταση, για το πώς θα έχουμε συμμετοχή όλοι μας, σ' αυτό που λέμε αναγέννηση και προοπτική του ΠΑΣΟΚ.

Τελειώνοντας, θέλω να πω, ότι η απόσταση που χωρίζει σήμερα το οργανωμένο ΠΑΣΟΚ από την κοινωνία είναι παρά πολύ μεγάλη, θα έλεγα ότι είναι ένα χάσμα. Θα το χαρακτηρίζα έτσι. Και βέβαια, όταν το κόμμα λειτουργεί έτσι, δεν μπορούμε να μιλήσουμε και για σύνδεση του κόμματος με την οργανωμένη κοινωνική έκφραση.

Αυτές τις μέρες μπαίνει μπροστά ένας θεσμός, είναι η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή, η θεσμοθέτηση του οργανωμένου κοινωνικού διαλόγου. Που και αυτό όμως, εξαφανίζεται κάτω από τις λογικές, ότι τα εξωπολιτικά κέντρα θέλουν να οδηγούν τις καταστάσεις. Όπως εξαφανίστηκε και η μεγάλη μεταρρύθμιση για το δεύτερο βαθμό αυτοδιοίκησης ή το σχέδιο, όπως συνηθίζαμε να λέμε, ή ο νόμος Πεπονής, γιατί ακριβώς ενσω-

ματώθηκαν μέσα στις λογικές αυτής της σύγκρισης.

Δηλαδή, αν είμασταν στο '82 ή '83, αυτό θα ήταν ένα κυρίαρχο σημείο πολιτικής αναφοράς. Το ζήτημα πάνω απ' όλα πέφτει στην κυβέρνηση, κατά πόσο θα δώσει ουσιαστικό περιεχόμενο, αλλά είναι και υπόθεση δική μας.

ΔΕΥΤΕΡΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΠΑΣΟΚ

ΑΚΗ ΤΣΟΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Συντρόφισσες και σύντροφοι, κανείς, νομίζω, δεν μπορεί ν' αμφισβητήσει ότι αυτή η Σύνοδος της Κεντρικής Επιτροπής, ενώ περιμέναμε να χρωματισθεί από άλλα χαρακτηριστικά σημεία των πολιτικών προτάσεων που συζητούμε, σφραγίστηκε από τη μεγάλη απόφαση του Ανδρέα Παπανδρέου να άρει την αβεβαιότητα στο πολιτικό σκηνικό της χώρας για το θέμα της Προεδρίας της Δημοκρατίας.

Ήταν η τέταρτη μεταβλητή παράμετρος, που επισημάναμε εδώ και 1,5 χρόνο στην προγραμματισμένη πορεία του Κινήματος. Προτού πάμε στο Συνέδριο, στην 11η Σύνοδο της Κεντρικής Επιτροπής –είναι καλό καμιά φορά να κοιτάμε τα κείμενά μας– θα δείτε ότι είχαν προσδιοριστεί από τότε, τα σταθερά σημεία της πορείας μας: Το Συνέδριο, οι Ευρωεκλογές, οι Νομαρχιακές και Δημοτικές Εκλογές και ως τέταρτη παράμετρος, η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας τον Απρίλιο του '95. Αυτή ακριβώς η συνολική διάταξη των διαδοχικών σταθμών της πολιτικής πορείας του ΠΑΣΟΚ, επέβαλαν και την πραγματοποίηση του Συνεδρίου σ' εκείνο το συγκεκριμένο χρονικό σημείο, που τότε συζητήσαμε και αποφασίσαμε να γίνει, όπως και έγινε.

Σύντροφοι, μένοντας τον περισσότερο χρόνο της χθεσινής και της σημερινής ημέρας μέσα σ' αυτή την αίθουσα, άκουσα ένα μεγάλο αριθμό απόψεων. Νομίζω, ότι όλοι, χωρίς καμία εξαίρεση, κάναμε μια προσπάθεια να πάρουμε ξεκάθαρη θέση σε εκείνα τα θέματα που νομίζουμε ότι πρέπει να συζητηθούν. Και αυτό είναι πολύ θετικό. Διότι δείχνει, ότι μέσα στα όργανα μπορούμε να συζητήσουμε για όλα. Όχι μόνο ότι πρέπει, αλλά και ότι

**Δημοκρατικός
διάλογος
και
πολιτική
συμφωνία**

θέλουμε να συζητήσουμε. Τελικά, ανεξάρτητα τι λέμε στα λόγια, στην πράξη εννοούμε ότι η ενότητα του ΠΑΣΟΚ εξαρτάται από την δική μας ικανότητα να θέλουμε να συζητήσουμε, να βάλουμε τα πράγματα όπως είναι και να καταθέσουμε τις απόψεις μας, έτσι ώστε να μπορέσουμε να συμφωνήσουμε! Μη μου πείτε ότι ο διάλογος είναι αυτοσκοπός. Είναι όμως το μέσο, για να μπορέσουμε να πετύχουμε την αναγκαία πολιτική συμφωνία μέσα στο ΠΑΣΟΚ, που είναι η προϋπόθεση και της ενότητας, αλλά και της επιτυχίας. Ενότητα, άνευ σταθερής προγραμματικής και πολιτικής κατεύθυνσης, δεν υπάρχει. Ενότητα, άνευ σαφούς πολιτικής στρατηγικής και προοπτικής, επίσης δεν διασφαλίζεται. Γι' αυτό άλλωστε και επιλέξαμε στο Συνέδριο έναν ορατό δρόμο. Το δρόμο του Δημοκρατικού Σοσιαλισμού. Στη βάση αυτή έχουμε την ευθύνη με συνέχεια, με συνέπεια, με προοπτική, να κινηθούμε, για να οδηγήσουμε σε συγκεκριμένα αποτελέσματα. Αυτά στηρίζουμε με την ενότητα και τη Δημοκρατία μέσα στο Κόμμα. Με τη συμμετοχή όλων των μελών, στην κορυφή και στη βάση, χωρίς αποκλεισμούς και με σεβασμό και αποδοχή των συλλογικών θεσμικών αποφάσεων.

Αυτά είναι τα χαρακτηριστικά της πορείας, την οποία θέλουμε. Είναι στοιχεία, που είπαμε και στο Συνέδριο. Τόσο στον απολογισμό της Κεντρικής Επιτροπής, την οποία εγκρίναμε όλοι μαζί εδώ μέσα. Άμα ψάξετε, θα βρείτε σαφή συγκεκριμένα σημεία που αναφέρουν ακριβώς αυτές τις προϋποθέσεις. Καταγράφουν την εμπειρία μας από την Ζετία '90-'93. Τα τοποθετούμε ως κρίσιμα θέματα της πολιτικής δουλειάς και δράσης του ΠΑΣΟΚ. Σ' αυτά λέμε, ότι πρέπει να στηριχθεί –μετά το 3ο Συνέδριο– η δράση και οι πρωτοβουλίες του ΠΑΣΟΚ και οι προσανατολισμοί της συλλογικής μας κίνησης. Αν θέλουμε πράγματι, να έχουμε ένα πολιτικό φορέα ΠΑΣΟΚ, που θα είναι **κέντρο παραγωγής πολιτικής, επιβεβαίωσης πολιτικής στρατηγικής και σηματοδότης της νέας πορείας της ελληνικής κοινωνίας**. Πάνω απ' όλα όμως, αν θέλουμε να έχουμε μία γνήσια σχέση επικοινωνίας και αλληλοτροφοδότησης με τον έλληνα πολίτη.

**Οι ευθύνες
των στελεχών
του
ΠΑΣΟΚ**

Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι το ΠΑΣΟΚ διαθέτει τη **μόνη βιώσιμη πολιτική στρατηγική** σήμερα για την ελληνική κοινωνία. Αυτό αποδείχθη ακόμη πιο καθαρά, ύστερα από τα 3 χρόνια αποτυχίας του νεοφιλελευθερισμού στην Ελλάδα. Δεν υπάρχει άλλη βιώσιμη πολιτική στρατηγική πρόταση για την ελληνική κοινωνία, πέραν αυτής που έχουμε καταθέσει.

Το ερώτημα όμως είναι, εάν εμείς πλέον ως μέλη, είτε της Κεντρικής Επιτροπής, είτε συνολικά ως οργανωμένος δημοκρατικός φορέας, ως Κίνημα, έχουμε καταφέρει αυτά τα μηνύματα και αυτές τις πολιτικές θέσεις, να τις κάνουμε καθημερινή πράξη. Εδώ πρέπει να πούμε με κάθε ειλικρίνεια, συντρόφισσες και σύντροφοι, όχι. Είμαστε πίσω, υστερούμε, έχουμε πραγματικά μία σειρά από πρακτικές και λειτουργίες, που αντιστρατεύονται ακριβώς αυτές τις πολιτικές απαιτήσεις, που δεν είναι προσωπικές επιλογές του Α ή του Β Συντρόφου, αλλά συμπεράσματα, στα οποία καταλήξαμε συλλογικά. Και τα οποία καταθέσαμε και στο Συνέδριο και αποτελούν βάση των αποφασεών του Συνεδρίου μας.

Σύντροφοι και συντρόφισσες. Τον καιρό αυτό επηρεάστηκε το κλίμα της συζήτησής μας και από ορισμένες πρωτοβουλίες συντρόφων, που επέδειξαν ίσως κάποια νευρικότητα ή αν θέλετε κάποια βιασύνη, να επισημάνουν υπαρκτά προβλήματα του Κινήματος σήμερα. Είναι θετικό να τα συζητήσουμε. Γι' αυτό προτείνω να ανοίξουμε άμεσα τη συζήτηση για την ύπαρξη των προβλημάτων του κόμματος. Η πορεία εξάλλου, που έχουμε συμφωνήσει από το 3ο Συνέδριο, να πάμε δηλαδή σε μια Οργανωτική Συνδιάσκεψη του ΠΑΣΟΚ, δίνει αυτή τη δυνατότητα. Να επισημάνουμε ξανά –εάν νομίζουμε ότι υπάρχουν και άλλα προβλήματα που δεν έχουμε επισημάνει– τις αδυναμίες του Κινήματος. Για να βρούμε νέες σύγχρονες λύσεις και απαντήσεις σ' αυτές, ώστε να συμβάλουμε έτσι έμπρακτα στον εκσυγχρονισμό, την ανανέωση και την μετεξέλιξη του ΠΑΣΟΚ. Δεν μπορεί να έχει σ' αυτό κανείς, καμία διαφωνία. Όπως επίσης, δεν μπορεί να έχει κανένας από

εμάς διαφωνία για τα αυτονόητα πράγματα. Είτε αυτό είναι η ελευθερία του λόγου, είτε είναι ο δημοκρατικός, ανοιχτός, ουσιαστικός διάλογος επί των πολιτικών, είτε ότι πρέπει να συμφωνήσουμε στο ΠΑΣΟΚ σε πολιτικές στρατηγικές.

Όπως είναι επίσης από τα αυτονόητα, η ελεύθερη επικοινωνία του οποιουδήποτε με τον οποιοδήποτε. Αυτά δεν χρειαζόμαστε να τα υποστηρίξουμε ούτε να τα υπερασπιστούμε. Είναι κατοχυρωμένα στην 20χρονη δημοκρατική πορεία του ΠΑΣΟΚ. Εκείνο όμως, το οποίο έχουμε επίσης υποχρέωση να κάνουμε, είναι να προφυλάξουμε από εντυπώσεις οποιασδήποτε μορφής, τους όρους λειτουργίας του Κινήματός μας. Αυτό είναι η δική μας κομματική υποχρέωση, του καθενός από εμάς.

Και πρέπει να την αισθανθούμε αυτή την υποχρέωση, ιδιαίτερα τα στελέχη των υψηλότερων οργάνων, της Κεντρικής Επιτροπής, της Κοινοβουλευτικής Ομάδας. Ότι έχουμε αυξημένη ευθύνη, να προστατεύσουμε το Κίνημα από τέτοιου είδους εντυπώσεις, ότι δήθεν εμείς δεν μπορούμε να συζητήσουμε το οποιοδήποτε θέμα στα όργανα του ΠΑΣΟΚ. Γιατί τότε πρόκειται για ανακρίβεια και υποκρισία.

Ώρα δράσης για το συλλογικό ΠΑΣΟΚ

Σύντροφοι, το πρόβλημά μας δεν είναι ν' ανησυχήσουμε σήμερα. Αλοίμονο, αν μετά 1 χρόνο Κυβέρνησης ΠΑΣΟΚ, που έχουμε αναλάβει την ευθύνη να μετουσιώσουμε σε πράξη μια ολοκληρωμένη εθνική στρατηγική, όταν προωθούμε σαφείς πολιτικές σε όλους τους τομείς –στα εθνικά θέματα, στην οικονομία, στους θεσμούς, στην αποκέντρωση, στην ανάπτυξη– ερχόμαστε τώρα ν' ανησυχήσουμε, γενικά και αόριστα για την πορεία του ΠΑΣΟΚ.

Τώρα είναι η εποχή ν' αγωνιστούμε, να συζητήσουμε και να συνθέσουμε τις απόψεις, που θα πετύχουν λύσεις για τα συγκεκριμένα προβλήματα. Πώς βρίσκουν εφαρμογή συγκεκριμένες πολιτικές που έχουμε δεσμευτεί να υλοποιήσουμε. Σ' αυτή τη φάση βρισκόμαστε σήμερα. Αυτό πρέπει να ξεκαθαριστεί και να μην

υπάρχει καμία αμφιβολία: Όταν λέμε εκσυγχρονισμό της πολιτικής, ότι εννοούμε εκσυγχρονισμό της κοινωνίας, ότι εννοούμε εκσυγχρονισμό του Κόμματος. Ότι έχουμε πολύ σαφείς και συγκεκριμένες απόψεις, για τις οποίες δεν μπορούμε να διαφωνούμε, γιατί έχουμε ήδη προ πολλού συμφωνήσει στα χαρακτηριστικά της πορείας μας.

Και εδώ, θα ήθελα να θυμίσω τα λόγια του αξέχαστου Γιώργου Γεννηματά στο 3ο Συνέδριο. Όταν μας έστειλε γραπτά το μήνυμά του, όπου πήρε πολύ σαφή θέση, εκφράζοντας όλο το Συνέδριο, **για το περιεχόμενο του δημοκρατικού προοδευτικού εκσυγχρονισμού, με λαϊκό προσανατολισμό και κοινωνικό περιεχόμενο.** Κάτι το οποίο, είναι πεμπτούσια της πολιτικής του ΠΑΣΟΚ και δεν μπορεί κανείς ούτε να το αμφισβητεί, ούτε να το κάνουμε στοιχείο δήθεν αντιπαράθεσης μεταξύ μας.

Το θέμα μας επομένως είναι να κάνουμε σαφές: Σε ποιά κατεύθυνση, με ποιά περιεχόμενο, με ποιές κοινωνικές συσπειρώσεις, με ποιές πολιτικές θα παλέψουμε να υλοποιήσουμε τους στόχους αυτούς. Και βέβαια, δεν πρέπει να έχουμε αμφιβολίες μεταξύ μας. Εδώ θα πρέπει να υπερασπιστώ τον Κώστα Σημίτη –ο οποίος δεν είναι αυτή τη στιγμή εδώ– γι' αυτό, που είπε κάποιος σύντροφος. Ότι δήθεν υποστήριξε ότι μας ενδιαφέρει η ονομαστική σύγκλιση και όχι η πραγματική.

Δεν είπε κάτι τέτοιο. Με συγχωρείτε, θέλω να αποκαταστήσω την πραγματικότητα, μια που δεν είναι ο ίδιος εδώ πέρα. Απεναντίας, είπε ότι, βεβαίως η ονομαστική σύγκλιση δεν μας ενδιαφέρει. Μας ενδιαφέρει η σύγκλιση η πραγματική. Αλλά, είπε, ποιές δυσκολίες υπάρχουν.

Οι δυσκολίες δεν είναι θέμα αριθμών, αλλά είναι θέμα αλλαγής νοοτροπίας, αντιμετώπισης προβλημάτων που δημιουργούνται. Όπως συνεχνιακές αντιλήψεις και μια σειρά αντικειμενικές δυσκολίες που υπάρχουν προς αυτή την κατεύθυνση.

Το λέω αυτό, διότι δεν υπάρχει διαφορά εκεί. Αντί-

**Δημοκρατικός
Προοδευτικός
Εκσυγχρονισμός**

θετα το πρόβλημα δημιουργείται με την οικονομική πολιτική της κυβέρνησης που ακολουθούμε. Φοβάμαι δεν είμαστε όλοι σύμφωνοι μ' αυτή.

Επιτρέψτε μου να πω ότι, αυτή η οικονομική πολιτική δεν μπορεί να προβλέπει διαρκή λιτότητα ή σταθεροποίηση. Αλλά είναι μια πολιτική, η οποία συγχρόνως θα επιδιώξει και σταθεροποίηση και ανάπτυξη και κοινωνική δικαιοσύνη, ως σταθερό τρίπτυχο στόχων. Αυτή η πολιτική πιστεύουμε, ότι είναι ο μόνος δρόμος και η μόνη λύση σήμερα.

Και αν το πιστεύουμε αυτό, να το λέμε προς κάθε κατεύθυνση. Γι' αυτό, όταν συζητήσαμε με τους οικονομικούς υπουργούς και με τους εκπροσώπους του δημόσιου τομέα, είπαμε ξεκάθαρα ότι θέλουμε να καλύψουμε το πραγματικό εισόδημα των εργαζομένων. Το καλύπτουμε ως μέσο όρο για όλους τους εργαζομένους, αλλά δεν το καλύπτουμε για τον δημόσιο τομέα. Υπάρχει ένα πρόβλημα και πρέπει να βρούμε λύσεις σ' αυτό.

Και συζητήσαμε με τους υπουργούς Εθνικής Οικονομίας και τους άλλους οικονομικούς υπουργούς, πώς μπορεί στην πορεία του '95 να δούμε κατάφαστα αυτό το πρόβλημα. Δεν μπορούμε να υποστηρίξουμε κάτι που δεν ισχύει. Και εκεί είναι η ευθύνη η δικιά μας και η συνέπεια και η αξιοπιστία μας. Όταν λέμε ότι έχουμε ως στόχο κάτι, που στην πράξη δεν είναι αληθινό!

Πρώτη προτεραιότητα: Να μιλήσουμε και να συμφωνήσουμε για τις πολιτικές και το περιεχόμενό τους

Σύντροφοι, δεν είναι της στιγμής να επεκταθώ περισσότερο σε τέτοια θέματα. Αλλά, πιστεύω ότι η ουσιαστική συζήτησή μας πάνω σε πολιτικές, θα είναι η λύση του προβλήματος που μας ταλανίζει. Επιπλέον, νομίζω, τώρα πια, μετά την χθεσινή σαφή, καθαρή πολιτική δήλωση του Προέδρου, έχουμε ένα λόγο παραπάνω, ως Κεντρική Επιτροπή του ΠΑΣΟΚ, να φύγουμε τελείως απ' αυτό το κλίμα της μεταβατικότητας και της προσωρινότητας, που πολλοί από εμάς είχαν στις λειτουργίες και τις πρακτικές τους, τον τελευταίο καιρό.

Και πρέπει να καταλάβουμε, ότι θα είμαστε μαζί και θα πετύχουμε, εάν είμαστε όλοι μαζί. Μαζί θα πετύχου-

με, αν για τον κάθε ένα από εμάς υπάρχουν σαφείς και συγκεκριμένοι ρόλοι, ευθύνες και παρεμβάσεις, που έχουμε να υλοποιήσουμε. Μόνο μέσα από την συλλογικότητα στην λειτουργία και την πράξη μας, θα μπορέσουμε να έχουμε θετικό αποτέλεσμα.

Γι' αυτό, πρέπει να μιλήσουμε για **πολιτικές**. Και πώς θα τις προωθήσουμε. Ένα παράδειγμα: Δεν θα κατάφερε ποτέ το ΠΑΣΟΚ, να κάνει την θεσμική ανασυγκρότηση της ελληνικής κοινωνίας στο επίπεδο της αποκέντρωσης και της αναβάθμισης των περιφερειακών, κοινωνικών και παραγωγικών δυνάμεων, με τους νόμους που προχώρησε μέσα σε 8 μήνες, αν δεν είχε προηγηθεί ειδική Σύνοδος της Κεντρικής Επιτροπής. Εάν δεν είχαμε συζητήσει επί 2 χρόνια, εάν δεν είχαμε συμφωνήσει σε λεπτομέρειες αυτής της μεγάλης θεσμικής αλλαγής, εάν δεν είχαμε ετοιμάσει ακόμη και προσχέδια ρυθμίσεων, τα οποία τα βρήκαμε έτοιμα και μπορέσαμε μόλις πήγαμε στο υπουργείο να τα χρησιμοποιήσουμε, να τα εντάξουμε, να τα συμπληρώσουμε, να αξιοποιήσουμε και την κρατική μηχανή, για να βγάλουμε ένα ολοκληρωμένο αποτέλεσμα μέσα σε 8 μήνες.

Μην ψάχνουμε αλλού. Δεν είναι αλλού το πρόβλημα. Το πρόβλημα είναι αυτό. Αν θέλουμε να κάνουμε **το ΠΑΣΟΚ πολιτικό στρατηγείο, κέντρο παραγωγής πολιτικής στρατηγικής και επιμέρους πολιτικών**, δεν υπάρχει άλλη λύση. Και εδώ είναι οι ευθύνες δικές μας, συντρόφισσες και σύντροφοι. Δικές μας. Εμείς είμαστε, τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής, που θα ενταχθούμε στους Τομείς της Πολιτικής, για να κάνουμε αυτή τη δουλειά.

Και παράκληση –το επαναλαμβάνω και τώρα– έχουμε μια καθυστέρηση και δεν έχουμε φέρει και τα μέλη των υπόλοιπων Τομέων στην Κεντρική Επιτροπή για ενημέρωση, διότι κι αυτό αυτές τις μέρες ολοκληρώνεται.

Υπάρχει καθυστέρηση και οφείλεται πού; Άκουσα κριτική. Να την δεχθούμε. Βεβαίως, τόσους μήνες με-

ΠΑΣΟΚ
Κέντρο
παραγωγής
και
προώθησης
πολιτικής
στρατηγικής

τά το Συνέδριο, γιατί να μην έχει ολοκληρωθεί η δομή και η λειτουργία του Κινήματος. Μόνο, που απ' την άλλη μεριά, γνωρίζουμε όλοι την πορεία μας. Εγώ δεν θέλω να απολογηθώ, αναλαμβάνω όμως την ευθύνη γι' αυτή την καθυστέρηση. Είχαμε μέσα σε 6 μήνες στο 94, Συνέδριο, Ευρωεκλογές και Δημοτικές και Νομαρχιακές εκλογές.

Και αν έμεινε έστω και μια εβδομάδα, που μπορούσαμε να κάνουμε οτιδήποτε άλλο, πέραν αυτών των εκλογικών αναμετρήσεων, μέσα σε έξι μήνες, τότε να πείτε πράγματι ότι υπήρχε περιθώριο να κάνουμε και κάτι άλλο.

Πορεία προς την Πολιτική - Οργανωτική Συνδιάσκεψη

Ένα πράγμα πίστευα ότι αυτή η Κεντρική Επιτροπή θα έβγαζε στο προσκήνιο σήμερα. Πέρασαμε την πρώτη δύσκολη χρονιά της δεύτερης 4ετίας. Ξεπεράσαμε πραγματικά ουσιαστικούς σκόπελους που είχαμε μπροστά μας, τους εκλογικούς, τους θεσμικούς, το Συνέδριο, την Προεδρία, τα πάντα, με σχετική επιτυχία, νομίζω. Τώρα επιτέλους, έρχεται η στιγμή που θα μπορέσουμε να ασχοληθούμε με μας, με το κόμμα, το ΠΑΣΟΚ. Σε καλό κλίμα, μετά και τις Νομαρχιακές και Δημοτικές εκλογές με τα θετικά αποτελέσματα, πάνω στα οποία να μπορούμε να πατήσουμε, να ασχοληθούμε με τον εαυτό μας.

Και αυτή την πορεία δεν πρέπει να την ανακόψει το οποιοδήποτε κλίμα δημιουργήθηκε τις τελευταίες μέρες, διαμάχης, αμφισβήτησης, αντιπαλότητας ή οτιδήποτε άλλο.

Εδώ θα δείξουμε, εάν μπορούμε πράγματι να λειτουργήσουμε πολιτικά. Να βρεθούμε πάνω από ατομικές συμπεριφορές και συνθήκες επικαιρότητας που δημιουργούνται λόγω διαφόρων παραγόντων. Και ανεξάρτητα των ευθυνών και για το παρελθόν, να συμφωνήσουμε στο περιεχόμενο των βημάτων του ΠΑΣΟΚ για τον εσφυγμοניהσμό, την ανασυγκρότηση και την ανανέωση της δομής και της λειτουργίας του.

Η πορεία προς την Οργανωτική Συνδιάσκεψη είναι η μεγάλη ευκαιρία συνολικής συστράτευσης των στε-

λεχών του ΠΑΣΟΚ, με σκοπό να αλλάξουμε σε ορισμένες πρακτικές και λειτουργίες σε όλο το ΠΑΣΟΚ, στο κέντρο και στην περιφέρεια, για να ανταποκριθούμε στις ανάγκες της νέας εποχής.

Δεν μπορεί να λέμε στο Συνέδριο, ότι για την αναγέννηση της Ελλάδας, προωθούμε μια πολιτική στρατηγική εθνικής εμβέλειας και είμαστε έτοιμοι να παλέψουμε για να την πετύχουμε και συγχρόνως να μην παίρνουμε όλα εκείνα τα μέτρα εκσυγχρονισμού, ανασυγκρότησης και σύγχρονης λειτουργίας για το ΠΑΣΟΚ.

Θα αξιοποιήσουμε τις διαδικασίες, των συνδιασκέψεων, των ημερίδων, των θεματικών συνεδριάσεων της Κεντρικής Επιτροπής. Τις ημερίδες, θα ακολουθήσουν και θεματικές ενότητες της Κεντρικής Επιτροπής.

Παράλληλα με αυτή τη διαδικασία, που οριοθετούμε μέχρι τον Απρίλιο, έχουμε να προωθήσουμε και άλλα, που θα ξεκαθαρίσουν και το πολιτικό σκηνικό. Είμαι βέβαιος ότι μέσα στις επόμενες εβδομάδες, από την μεριά του Προέδρου θα υπάρξουν αντίστοιχες πρωτοβουλίες θεσμικού χαρακτήρα και για να συμπληρωθεί η μεταρρυθμιστική μας παρέμβαση στο '95, αλλά και για να επιβεβαιωθεί έμπρακτα η εικόνα της πολιτικής υπεροχής, της σοβαρότητας και της σταθερότητας που έχει το ΠΑΣΟΚ στα πολιτικά πράγματα της χώρας.

Μάλιστα, αυτή τη στιγμή, που είναι αποδυναμωμένες όλες οι πολιτικές ηγεσίες, οι οποίες αυτή τη στιγμή αναπροσανατολίζονται, γιατί αλλάζουν όλα τους τα σχέδια. Πρέπει να βγει αμέσως το ΠΑΣΟΚ, περνώντας από τη Βουλή τον προϋπολογισμό του '95 και αμέσως μετά, μέσα στον Γενάρη, καταθέτοντας κάποιες νέες πρωτοβουλίες θεσμικού χαρακτήρα, που θα διατάξουν συνολικά την κίνηση της ελληνικής κοινωνίας μέσα στο '95, σε μια σαφή, καινούργια, διαφορετική κατεύθυνση από το παρελθόν.

Μόνο έτσι θα διευρύνουμε, –αυτός είναι ο στρατηγικός μας στόχος,– την πολιτική μας επιρροή. Βεβαίως, πρέπει ν' ασχοληθούμε με το ΠΑΣΟΚ ξεπερνώντας τις αδυναμίες μας, στις Τοπικές οργανώσεις, στα μέ-

λη. Να κάνουμε σαφές ότι θέλουμε να δημιουργήσουμε άλλες μορφές οργανώσεων, να έρθουν νέα μέλη. Πάνω απ' όλα όμως, μας ενδιαφέρει η ελληνική κοινωνία και θέλουμε να διευρύνουμε την πολιτική μας απήχηση. Πώς θα συγκροτήσουμε πλειοψηφικό σταθερό ρεύμα, που στηρίζεται σε προγραμματικές πολιτικές. Και το έδειξε το παράδειγμα στις Δημοτικές και Νομαρχιακές εκλογές.

Ήταν κλασσική περίπτωση συνεργασίας, που πέτυχε. Και πέτυχε για ένα λόγο, γιατί δεν ήταν παζάρια κορυφής, δεν ήταν παζάρια παρασκηνίων. Ήταν συζητήσεις επί της ουσίας, σε τοπικό επίπεδο, από τοπικές κοινωνίες, τοπικές ηγεσίες, οι οποίες συμφώνησαν στις πολιτικές, συμφώνησαν στο περιεχόμενο, συμφώνησαν στα πρόσωπά. Πάνω απ' όλα όμως τι; Συμφώνησαν ότι, αυτό που πάνε να κάνουν, το θέλει η κοινωνία. Γιατί η κοινωνία θέλει την αποκέντρωση και θέλει Αυτοδιοίκηση δυνατή, αποκεντρωμένη. Άρα λοιπόν, ήταν κάτι που το θέλει η κοινωνία και το αποδέχεται. Άρα, εκεί κάνεις συνεργασίες και είναι πετυχημένες.

Να, λοιπόν, γιατί, συντρόφισσες και σύντροφοι, νομίζω, ότι μπορούν να εγκριθούν οι προτάσεις προγραμματισμού δράσης, κινητοποίησης και πρωτοβουλιών του ΠΑΣΟΚ, στους οποίους αναφερόμαστε, στην εισήγηση του Ε.Γ., συμπληρωμένες πλέον με όσα είπατε για θεματικές συνεδριάσεις της Κεντρικής Επιτροπής και με μία εξουσιοδότηση προς το Εκτελεστικό Γραφείο να τα εξειδικεύσει χρονικά. Ο Πρόεδρος εξάλλου, μη ξεχνάτε, ότι έθεσε ένα χρονικό όριο. Είπε ότι, μετά τις γιορτές πρέπει να υπάρχει κεντρική εισήγηση για την Οργανωτική Συνδιάσκεψη του Απριλίου. Ήδη από τον περασμένο μήνα, έχουμε αναθέσει σε 4 μέλη του Εκτελεστικού Γραφείου την επεξεργασία και την προετοιμασία μιας εισήγησης. Εκείνο όμως, που θα ήθελα να σας παρακαλέσω, είναι ένα. Πρέπει να χρησιμοποιήσουμε αυτή την Κεντρική Επιτροπή, για να σηματοδοτήσουμε μια διαφορετικού τρόπου συμμετοχή όλων μας στην πολιτική δουλειά του Κινήματος.

Τώρα, που τέλειωσαν οι εκλογές, συντρόφισσες και σύντροφοι, και γιατί για τις εκλογές δύσκολα μπορεί κανείς να επιβάλλει τελικά ή ν' απαιτήσει την στράτευση για τις κεντρικές ανάγκες σε όλα τα μέλη της Κεντρικής Επιτροπής. Γιατί ο καθένας της Κοινοβουλευτικής Ομάδος π.χ. έχει και τις δικές του υποχρεώσεις στην Περιφέρεια, προέρχεται από άλλες περιοχές, αλλά είναι δύσκολο να μπορείς να κρατήσεις πάνω από 30 - 40 άτομα. Τις Δημοτικές και Νομαρχιακές εκλογές, ξέρετε πόσοι τις βγάλαμε; Εδώ είναι κάποιοι σύντροφοι –και από εσάς ορισμένοι– τα ξέρετε, δεν χρειάζεται. Και ξέρετε και εκείνοι που δεν είσασταν βέβαιοι.

Άρα λοιπόν, εδώ χρειαζόμαστε μια αλλαγή αυτής της νοοτροπίας. Εδώ πράγματι, πρέπει να μπορούμε, με δική μας ευθύνη, στις ομάδες δουλειάς, που θα συμμετέχουν μαζί με μέλη του Εκτελεστικού Γραφείου στην προετοιμασία αυτών των Συνόδων. Δεν μπορεί να έχουμε εμείς την ευθύνη. Δεν είναι δυνατόν το Εκτελεστικό Γραφείο –και θα ήθελα να σας πω ότι, παρόλο που προσπαθούμε στο Εκτελεστικό Γραφείο κάποιοι, ορισμένοι τουλάχιστον, να έχουμε όσο γίνεται περισσότερη παρουσία και δράση– δεν είναι δυνατόν, αν θέλουμε να κάνουμε ολοκληρωμένες ποιοτικά επιτυχείς παρεμβάσεις, ν' ανταποκριθούμε σ' αυτές τις ανάγκες.

Το λέω καθαρά και ξάστερα. Και επειδή και προσωπικά μου χρεώσατε, ως Γραμματέας της Κεντρικής Επιτροπής, μια ευθύνη πλήρους και ουσιαστικής ένταξης σ' αυτή την προσπάθεια, ειλικρινά σας λέω, χωρίς τη δική σας βοήθεια, δεν μπορεί να βγει το αποτέλεσμα που θέλουμε. Εάν θέλουμε βέβαια σε τακτό χρονικό διάστημα να έχουμε αποτελέσματα. Και ούτε βλέπω ότι είναι ο δικός μου ή ο ρόλος οποιοδήποτε μέλους του Εκτελεστικού Γραφείου, να κάνουμε παραινήσεις προς Ιουδαίους. Αυτά δεν οδηγούν πουθενά. Ή θέλουμε να δουλέψουμε μαζί και εντάσσονται όλοι. Σας παρακαλώ. Το 1/3 των μελών της Κεντρικής Επιτροπής έχει δηλωθεί για Τομείς, που θέλουν να δουλέψουν. Απλά το επαναφέρω –το είπα και στην προηγούμενη συνεδρίαση– και παράκληση θερμή εδώ, εν πάση περι-

**Οι ευθύνες μας
ως μέλη
Κ.Ε. και Κ.Ο.
σήμερα**

πτώσει, να δούμε εάν υπάρχει κάποιο πρόβλημα και να το συζητήσουμε.

Δηλαδή, δεν υπάρχει τίποτα, ούτε το δογματικό, ούτε το κλειστό, ούτε ό,τιδήποτε άλλο, που μας εμποδίζει. Κάποιοι Σύντροφοι, άκουσα προηγουμένως, μου είπαν έχουν κάποιες διαφωνίες με τις Γραμματείες, με το ένα, με το άλλο. Να τα συζητήσουμε όλα. Γι' αυτό είμαστε εδώ, για να τα συζητήσουμε και να βρούμε λύσεις. Εκείνο που δεν επιτρέπεται είναι να χανόμαστε, να μη βλέπομαστε και να επανερχόμαστε στις Συνόδους της Κεντρικής Επιτροπής για να συζητάμε εδώ μέσα τα προβλήματά μας. Τα προβλήματα είναι υπαρκτά. Και λύνονται, αν θέλουμε να τα λύσουμε. Εάν τώρα θέλουμε να χρησιμοποιήσουμε τις όποιες αδυναμίες και προβλήματα για να βγάλουμε τις διαφωνίες μας, τότε αυτό είναι άλλο θέμα. Αυτό όμως δεν είναι επιτρεπτό, νομίζω, αν θέλουμε να στηρίξουμε την πορεία του Κινήματος.

Προς αυτή την κατεύθυνση, συντρόφισσες και σύντροφοι, προτείνω να στρατευθούμε σ' αυτή την βάση. Του νέου πλαισίου, που διαμορφώθηκε, μετά και την χθεσινή απόφαση του Ανδρέα Παπανδρέου, για να προωθήσουμε την πολιτική στρατηγική του ΠΑΣΟΚ ενιαία από το Κίνημα και την κυβέρνηση.

Η Οργανωτική και Πολιτική Συνδιάσκεψη του Απριλίου, μας δίνει την δυνατότητα να συζητήσουμε τα πάντα. Παράλληλα, έχουμε την υποχρέωση να προωθήσουμε ορισμένες μεγάλες και σημαντικές πολιτικές, για τις οποίες έχουμε δεσμευτεί. Έχουμε δεσμευτεί για πολιτικές, στην ανάπτυξη, στον κοινωνικό τομέα, στους θεσμούς, να τις προωθήσουμε τώρα, στην αρχή της χρονιάς. Έχουμε ήδη ξεκινήσει ως Εκτελεστικό Γραφείο μια σειρά συνεργασιών με αντίστοιχους υπουργούς της Κυβέρνησης. Ο Πρόεδρος έχει την πρόθεση να κάνει και ο ίδιος κάποιες διαδικασίες. Γιατί πρέπει ορισμένα πράγματα ν' αποκεντρωθούν και να εξειδικευτούν και να πάρουν μορφή μαζικής συζήτησης στο Κόμμα και στο Κοινωνικό Κίνημα. Και βέβαια, ανέφερε προηγουμένως ο Γ. Παπαντωνίου ότι, προ-

βλέπουμε μαζικές διαδικασίες. Αυτές είναι η ενημερωτική πλευρά. Εμάς, μας ενδιαφέρουν και οι διαδικασίες ουσιαστικής δουλειάς, παραγωγής και εξειδίκευσης πολιτικής με συγκεκριμένα σαφή χαρακτηριστικά και με προτεραιότητα. Όπως η κοινωνική πολιτική, η πολιτική για την Παιδεία, η μάχη στους θεσμούς, κ.ά..

Οι νέες δομές και οι νέοι θεσμοί του αποκεντρωμένου κράτους σήμερα, στο κέντρο και στην περιφέρεια, όπως ορθώς το επισήμαναν άλλοι, αλλά και οι Νομαρχίες και οι Κοινότητες με τα Συμβούλια Περιοχής, αποτελούν μεγάλες, νέες θεσμικές αλλαγές, που αρχίζουν ήδη να λειτουργούν. Απαιτείται να τις στηρίξουμε, σ' αυτή την μεταβατική περίοδο του '95 εμείς, δηλαδή το ΠΑΣΟΚ. Να προσανατολιστούμε σ' αυτή την ημερίδα των στελεχών του ΠΑΣΟΚ, 10-15 Δεκεμβρίου, που έχει πολύ μεγάλη σημασία. Να βγουν ολοκληρωμένες κατευθύνσεις και εφόδια για όλα τα αιρετά στελέχη. Όστε να ξέρουν ότι μπαίνουν εξοπλισμένοι και επαρκείς σε έναν νέο δύσκολο δρόμο. Δίνουν την μάχη, για μια παρέμβαση που πραγματικά αναβαθμίζει, ανανεώνει και εκσυγχρονίζει τους θεσμούς. Κάτι, που το έχει ανάγκη η ελληνική κοινωνία.

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ Κ.Ε. ΤΟΥ ΠΑ.ΣΟ.Κ.

- Η Κεντρική Επιτροπή του ΠΑ.ΣΟ.Κ. στην 3η Σύνοδό της,
- λειτουργώντας σύμφωνα με το άρθρο 71 του Καταστατικού ως Κεντρικό Πειθαρχικό Όργανο και
 - μετά τη σχετική εισήγηση της Επιτροπής Δεοντολογίας και Τήρησης Καταστατικού για τις υποθέσεις που αναφέρονται σε προβλήματα που προέκυψαν με τη συγκρότηση χωριστών ψηφοδελτίων για τις δημοτικές και νομαρχιακές εκλογές.

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Σ Ε

Πρώτον: Την απόδοση πολιτικής μορφής από την Κ.Ε. για όσα μέλη του Κινήματος ηγήθηκαν ή συμμετείχαν σε ψηφοδέλτια άλλα από αυτά που υποστηρίχθηκαν με τις αποφάσεις του Κινήματος.

Δεύτερον: Την ανάκλησή τους από τα Όργανα στα οποία μετείχαν.

Τρίτον: Την εξάμηνη αναστολή της ιδιότητας του μέλους του Κινήματος για όσους ηγήθηκαν των ψηφοδελτίων αυτών.

Τέταρτον: Την τετράμηνη αναστολή της ιδιότητας του μέλους του Κινήματος για όσους μετείχαν στα ψηφοδέλτια αυτά.

Πέμπτον: Το όριο λήξης στις περιπτώσεις της τετράμηνης αναστολής είναι η 28η Φεβρουαρίου και της εξάμηνης αναστολής η 30η Απριλίου.

Έκτον: Τα μέλη που ανακαλούνται από τα Όργανα στα οποία μετείχαν, θα μπορούν να πάρουν μέρος στις Συνελεύσεις του Σώματος που εξέλεξε τα Όργανα αυτά.

Έβδομον: Προσφυγές κατά αποφάσεων που έχουν ληφθεί σε τοπικό επίπεδο για τα προβλήματα που ανέκυψαν με τις δημοτικές εκλογές, μπορούν να υποβληθούν στην Επιτροπή Δεοντολογίας και Τήρησης Καταστατικού της Κ.Ε., η οποία εξουσιοδοτείται να τις εξετάσει.

Όγδοον: Οι περιπτώσεις Νομών όπου παρουσιάσθηκαν ιδιαίτερα προβλήματα, σύμφωνα με την αξιολόγηση του Ε.Γ. της Κ.Ε., παραπέμπονται συνολικά για εξέταση στην Επιτροπή Δεοντολογίας και Τήρησης Καταστατικού της Κ.Ε.

ΠΑΣΟΚ